הויבם היינט אן צו לעזען אונזער נייעם ראמאן די „אונבאר...

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over Canada And Abroad

דער אידישער זשורנאל איז אויסגעגעבן יעדן טאג

VOLUME IV No 2337 Toronto Sunday March 16 1919 זונטאג דער 16-טער מערץ 1919 PRICE TWO CENTS

MAR 19 1919
New York, N.Y.
New York Public Library 188 E. Broadway Branch 100 East 7th Avenue NEW YORK N.Y.

ערשטער קאנאדיש-אידישער פארלאמענט זוערט היינט ערעפענט, הייזער באצירט מיט זוים און בלוי

פאריזער הויפט בישאף אגיטירט גש-נעז א אידען שטאאט אין פאלעסטינא

באהויפטעט אז דאס לאנד באלאנגט צו סיריען — אידען וואו-נען דארטען ערשט זינט די לעצטע צוויי הונדערט יאר אמעריקאנער דעלעגאציע וועט האלטען אן אונטער-רעדונג מיט פרעמיער קלעמאנסאו.

אינט. איד. פרעס ביורא.

ניוייארק מערץ 15

אינפארמאציעס וואס זענען ערהאל-טען געוואורען פון פאריז צום „טאג" ברעג נען די ידיעה דאס דער הויפט בישאף פון פאריז האט אנגעפאנגען אן אגיטאציע נעגען דעם פלאן אויפצוזוויען א אידישען שטאאט אין פאלעסטינא.

עס ווערט געמאלדען דאס דער בי-שאף באנוצט ניט די ארגומענטען וואס דער פאפסט האט באנוצט אין זיין ארויס-טריט דעם פלאן, אין דער צייט וואס דער פאפסט האט געזאגט דאס עס וואלט געווען א גרויסער פארדרוס צו זעהען פא-לעסטינא דענודט פון ניט-קריסטען און אז די הייליגע קריסטליכע פלעצער זאלי שטעהען אונטער דער קאנטראלע פון ניט - גלויביגע קריסטען, האט אבער דער אויבערישאף ארויסגעלאזען אן ער-קלערונג דאס די אידען זענען בכלל ניט בארעכטיגט צו האבען אזא רעכט אויף פאלעסטינא, ווארום דאס לאנד האט פון שטענדיג אן באלאנגט צו סיריען און אז די אידען וואוינען דארטען ערשט זינט די לעצטע צוויי הונדערט יאר.

דעלעגאציע צו פרעמיער קלעמאנסאו

די טעלעגראמע מעלדעט אויך דאס ביים ציוניסטישען קאנפערענץ אין לאנ-דאן איז רעפארטעט געווארען דאס די אמעריקאנער ציוניסטישע דעלעגאציע וועט האבען אן אונטערredונג מיט פרעמ-יער קלעמאנסאו פון פראנקייך און אנווענדען מיטלען אפצושוואכען דעם איינדרוק וואס פראפעסאר סילווען לעווי, און אנדרו שפייער האבען געמאכט אויפ'ן פרעמיער מיט זייער רעדען געגען דעם פארלאנג אויף א אידען שטאאט אין פא-לעסטינא און אז אידישע באלעידיגונגען וועלען זיך באזעצען אין פאלעסטינא.

וועלען פארלאנגען ציוניסטישע בקשות

די קאמיטע בעאפזיכטיגט אויך אין דערזעלבער צייט אויסצוזעצען די געלעגענ-הייט בשעת דער אונטערredונג מיט'ן פרעמיער פארצילייגען די בקשות פון די ציוניסטען אויף א אידישער היים אין פא-לעסטינא.

נעהיימע טראקטאטען מאכען צרות דער שלום קאמיסיע

פאריז מערץ 15.

די נעהיימע טראקטאטען וואס די אליייארטע האבען אפגעמאכט מיט גע-וויסע לענדער אין דער צייט פון דער מלחמה, פערשאפען דער שלום קאמיסיע א היבש ביסעל צרות. ביי די פערהאנד-לונגען פון היינטיגער וואך זיינען פארגעקו-מען די פראגען וועגען גרענעצען פון אי-טאליען יוגא סלאוויא, און די פארשרעגונגען פון גריכענלאנד. אין יאהר 1915 האב-בען די אליייארטע אונטערגעשריבען טראקטאטען מיט איטאליען און גריכענ-לאנד אבער איצט איז דאס כמעט אונ-מעגליך נאכצוגעבען, און די פראגען וועג-לען הפנים מוזען איבערגעגעבען ווערען צו עעפנטליכע פערזאמלונגען פון דער קאנ-ערענץ.

נוטע מיקד און ריין וואסער וויכטי-גער ווי ריינע גאסען

טראצדעם וואס א לאנגע צייט האט געהערשט די מיינונג כמעט אין אלע גרויסע שטערט אז עס איז פון דער גרעסטער וויכטיגקייט פארן געזונט פון דער בעפעלקערונג צו האבען ריינע גא-סען, דאך האט דר. הייסטינגס פון דער היגער באארד אף העלטה אנטדעקט אן ערקלערונג אז די דאזיגע מיינונג איז אן אלט פרענקישע און ניט ריכ-טיג.

„די מאדערנע סטע ערפינדונגען" האט דער דאקטאר געזאגט, „האבען בע-וויזען אז די ערשטע וויכטיגקייט פאר א באפעלקערונג איז צו האבען ריין וואס-סער צום טרינקען און געזונטע מילך, דאס זיינען די צוויי הויפט פאקטארען וואס פארשפרייטען חולאת'ן, אין דער צייט וואס מען קען ניט לייקענען אז ריינע גאסען און שענען אויסגעפלאנצטע גערט-נער ביי די הייזער זיינען זעהר נויטיג צום זעלבסטערהעלטונג פון א באפעלקע-רונג וועט אבער קיין עקספערט ניט קא-נען בעווייזען אז פארלאזענע גאסען מיט גערטנער זיינען פארבונדען מיט פאר אן איינציגען מענשליכען לעבען, אבער אז ריינסטע ווערט פערשפרייט בלויז דורך'ן וואסער, און פארשיידענע אנדערע קראנקהייטען ווערען צוטראגען דורך ניט געזונטע מילך, דאס איז שוין גאנץ לאנג באוויזען געווארען, און די באארד אף העלטה'ס מיטען צווערשט אנווענדען זייר ערע מעגליכקייטען צו באזאהלען די צוויי פאקטארען.

פרעזידענט פון סויט אפריקאן יוניאן אפעלירט נאך אידען פרייהייט אין פוילען

ניו יארק מערץ 15

אינפארמאציעס וואס זיינען דא ער-האלטען געווארען מעלדען דאס געגנראל באטהא פרעזידענט פון סויטה אפריקען יוניאן האט אפעלירט צום שלום קאנפערענץ צו בעאייגפלוסען די רעגיערונג פון א פוילען צו געבען אידען פאלשמענדיג גלייכע בארעכ-טיגונג אין דער נייער פוילישער מדינה.

אנגרייפער פון פרעמיער קלע-מאנסאו פאראורטיילט צום טויט

פאריז מערץ 15

עמיל קאסטין, דער יונגער מאן וואס האט אויסגעשאסען אן לייכט פארוואונ-דעט פרעמיער קלעמאנסאו איז היינט פון א קריגס געריכט פאראורטיילט געווארען צום טויט. דאס געריכט איז געווען שטימיג מיט זייער אורטייל דאס ער האט פארהיגט טויט שטראף.

קאנגרעס פון קאנאדער אידען ווערט היינט ערעפענט אין מאנטריאל

צוויי הונדערט דעלעגאטען פון גאנץ קענעדע צום ערשטען אי-דישען פארלאמענט — אידישע קזאדטאלען באלויכטען מיט שמחה — רעגירונגס בעאמטע וועלען באגריסען דעם אידישען פארלאמענט — פראמינענטע געסט פון ניו יארק — גרויסער סדר היום פארגעברייט.

מאנטריאל מערץ 15

מארגען צוויי א זייגער נאכמיטאג וועט די מאנטריאלער אידישע באבער קערונג בייוואוינען אין מאנומענט נעשא-נעל טעאטער די ערעפענונג פונ'ם ערשטען פארלאמענט פון די קענעדער אידען. די ערעפענונג וועט באגריסט ווערען פון א גאנצער רייהע מיט רעדנער, אידישע פאר שטעהער פון די שטאאטען, רעגירונג'ס בעאמטע, א. ז. ו. און נאכדעם ווי די פרילימינארע ארבייט פון איינזעהלען איינגעג קאמיטעען וועט די ערשטע זיצונג זיין געענדיגט. אין אויגוסט ווערט פאר די דעלעגאטען אן געסט פארבאר־ייט פון שלעכטהייטען אמאלע אנגעפיינדט האנדלונגען וועלען זיך ערשט אנפאנגען מאנטאג צעתן א זייגער פרוה.

מר. לייאן קאהן וועט ערעפע-נען די זיצונג

לויט די אראנזשירונג'ס קאמיסיע אנאנסירט וועט מר. לייאן קאהן דער פאר זיצענדער פון דער לאמיניאן עקזעקוטיוו קאמיטע אויפעפענען די היינטיגע זיצונג.

עס וועלען דאן פארגעשטעלט וועד־רען באגריסונג'ס רעדנער.

די קאמיטע האט אויפ'ן ליסטע סער לאמער גוארן, פרעמיער פון קוויבעק, האב. ג. וו. ראולע, וועט באגריסען אן נא מען פון דער פעדעראלע רע-גירונג, מר. מערעריק מארטין, מעאר פון מאנטריאל פון די א דיש רעדנער-וועלען זיין, דר. זשיטלאווסקי, פון נייוארק, פארשטעהער פון די ניצלאנאל סאציאליס טען פון אמעריקא. ראזבז ברייגין אין איינגעלאדען געווארען אלס דער טוער פון א קענעדער אידישען פארלאמענט וועט נאך געווארען אין קענעדע. עס וועט אויך זיין א באגריסען אין נאמען די אמעריקאנער מזרחיסטען, די זיצונג וועט אויך הערען דעם ערשטען אידישען פארלאמענט מיטגליד מר. ס. וו. דזשיי קאבס און פיטער בערקאוויטש מיטגליד פון דער קוויבעק אסעמבלי.

קינדער פון שולען

די קאמיסיע האט אויך אדאפטירט דאס די קינדער פון די פאלקס שולען, נאציאנאל ראליגיעלע שולען, אין תלמוד תורות וועלען ערשיינען אויף דער ביהנע אלע געקליידעט אין ווייס בלויע פאלקעדיגן און ווערען זינגען אפטעזעל־ליד צו באר־גריסען די אויפגעבוינ פון דער אידישער אומה אלס נאציאן.

שטאאט זעהט אויס יום-טובדיג

דאס אנקומען פון דער היסטאריישער עפאכע אין'ם קענעדער אידישען לעבען האט אויף גאנץ שטאאט גערעגט פילען אויף דער אידישער עם. אלע אידישע הייזער זענען באפלאגט מיט פלאגען אויס זעהען, פון איבעראל קאן מען זעהען דעם מגן דוד ארויסהענגען און פון מאנכע הייז ווער פלאטערען גאנץ גרויסע אין שטאלצע אידישע פאהנען.

די אידישע באפעלקערונג האט געפו-נען א גוטען מיטעל אויסצודריקען איר יום־טוב'דיגע שטימונג דורך ארויסהענגען שעהנע אויבערשריבענען אין א גרויסער צאל אידישע געשעפטען מאכבע לעזען זיך, "וואלקאמען אידישע דעלעגאטען". מאנכע: "זייט געגרוסט אידישע פארלא-מענט טייטליכער". א. ז. ו.

די מעתעסקים מיט דער אראנזשירונג פונ'ם קאנגרעס זענען גאר אין "דבעטען הומער" זעהענדיג מיט וואס פאר א שמחה די אידישע באפעלקערונג האט אויפגע נומען די נייע עפאכע.

איבער צוויי הונדערט דעלע גאטען ערוואַרטעט

לויט די אראנזשמענטען וועט דער ער שטער אידישער פארלאמענט פון קענעדע פינען זיך־בלויז־בלויז אן אלעלכע פראב־לעמען דער שטאט שיקאגא און אין גאנץ אייראפא געפינען זיך אכצעהן.

טרוקענע פאקטען מיט הילצער נע ברעטער צו פארשטע-לען א פרויען שמייכעל

נייוארק מערץ 15

אינ'ם משפט פון מיסעס בעטי אינס, וואס ווערט איצט געמשפט אויף דער קלאגע פון ארייספרעסען געלט אונ-טער פאלשע אויסרידען האט דאס גע-ריכט געפונען פאר נויטיג אויסצוזוייען א וואנט פון ברעטער נעבען דעם ערות שטוהל כדי אז די געשווארענע וועלען דארפען אויטיילען צו זי איז שולדיג אדער ניט ווארען זיי האבען פאר זיך בלויז באר־טען אין ניט זיין באאיינפלוסט פון דער "פערזאן" וואס ווערט געמשפט.

דעם דאזיגען אינפאל האט דאס גערידט געפונען פאר נויטיג דורכצופיר־רען נאכדעם ווי מיסעס אינס איז שוין איינמאל געמשפט געווארען. אבער מיט איר זעלטענער פיגור און באצייבענדען אויסזעהען האט זי אזוי שטארק באאיינ־פלוסט די געשווארענע דאמען, ווי האבען זיך ענטשאזט צו פארארטיילען זי, דאס געליכט זיין מיט די ברעטער פארשטע לען "די אויגען און באוועגונג" פון דער יונגער פרוי כדי געבען א מעגליכקייט די געשווארענע צו אורטיילען בלויז לויט די פאקטען.

ניי מארא חולאת אין נייוארק

נייוארק מערץ 15

די געזונטהייט בעאמטע האלטען אונטער זייער אויפזיכט ביים היינטיגען טאג אכט קראנקע וואס ליידען פון א מין קראנקהייט וואס דער חולא לינט ווי א האנד טויטער. (א שלאג קראנקהייט).

ווען קומט פאר אין בערלין?

בערלין מערץ 15

די שטראף פאר א ספארטאקאנער אין דער טיט הונדערטעריי ווערען זיי אויסגעשאסען מיט מאשין ביקסען געבטען האט דער פרעזעס מיניסטער נאס־קע צוזייפעבונדען מיט א קייט אויבער הונדערט ספארטאקאנער און אנגעשטעלט אויף זיי א מאשין ביקס בין אלע זיינען געפאלען טויט. דעם זעלבען מזל האבען אלע ארעסטירטע ספארטאקאנער.

אנגנדער רעפארט

לאנדאן מערץ 15

ידיעות וואס זיינען ערהאלטען גע-ווארען אין האפענהאגען און איבערגע-שיקט דורך דער עקסטשענדזש טעלעג-ראף מעלדען דאס אין דער בערלינער פארשטארט ליכטענבערג קומען פאר די שווערסטע פעלען. פרויען ווייזען אויסיר די נעשטען ברוטאליטעט, מענשען ווערען מהרגעט אין די גאסען, עטליכע מענשען זיינען געקעפט געווארען פון מאנען. פרויען ספארטאקאנער האבען אפגעשניטען דייערע קעפ און אויף שטע-קען געטראגען אויבער די גאסען.

הענגערונגס סאלדאטען שיסען ספאר טאקאנער.

ניי מארא חולאת אין נייוארק

נייוארק מערץ 15

די געזונטהייט בעאמטע האלטען אונטער זייער אויפזיכט ביים היינטיגען טאג אכט קראנקע וואס ליידען פון א מין קראנקהייט וואס דער חולא לינט ווי א האנד טויטער. (א שלאג קראנקהייט).

דער העלטה קאמישאנער האט ער קלערט אז עס איז נאר ליטא חיין אויר ווען אז דער ערשטער זיר וואהרנס איבער די גאנצע פארייניגטע שטאאטען גע-ווען.

אינגלאנד רעפארט

לאנדאן מערץ 15

אין דער טיט הונדערטעריי ווערען זיי אויסגעשאסען מיט מאשין ביקסען געבטען האט דער פרעזעס מיניסטער נאס־קע צוזייפעבונדען מיט א קייט אויבער הונדערט ספארטאקאנער און אנגעשטעלט אויף זיי א מאשין ביקס בין אלע זיינען געפאלען טויט. דעם זעלבען מזל האבען אלע ארעסטירטע ספארטאקאנער.

אנגנדער רעפארט

לאנדאן מערץ 15

ידיעות וואס זיינען ערהאלטען גע-ווארען אין האפענהאגען און איבערגע-שיקט דורך דער עקסטשענדזש טעלעג-ראף מעלדען דאס אין דער בערלינער פארשטארט ליכטענבערג קומען פאר די שווערסטע פעלען. פרויען ווייזען אויסיר די נעשטען ברוטאליטעט, מענשען ווערען מהרגעט אין די גאסען, עטליכע מענשען זיינען געקעפט געווארען פון מאנען. פרויען ספארטאקאנער האבען אפגעשניטען דייערע קעפ און אויף שטע-קען געטראגען אויבער די גאסען.

הענגערונגס סאלדאטען שיסען ספאר טאקאנער.

היינט איז פורים

אידען איבער דער גאנצער וועלט און אייך אין טאראנטא פראוזען סעודות. די אידען אין ארץ ישראל האבען אבער קיין ברויט ניט.

היינט ווען איהר זענט זיך משמח מיט אייער פאמיליע אייערע פריינט און אייערע נאהענטע ביי א רייד געדעקטען טיש פארגעסט ניט זיי מיחד איין זאך אז עס זענען דא, אידען וועלכע קענען ניט זיצען ביי קיין טישען. זיי האבען זא נאר קיין ברויט ניט. קיין שטיקעל טרו-קענעס ברויט. און קיין קלייד אויפ'ן לייב.

וועט איהר זיי פארגעסען?

מארגען וועלען קאמיטעען פון דער הרסה קומען צו אייך בעטען פאר די דאזיגע אונגליקליכע. שפארט עפעס אפ פון אייער היינטיגער סעודה פאר זיי. ניט זיי אויך א שטיקעל ברויט פון אייער ברויט.

צו די טראגנטער אידען דארף מען ניט אפעלירען שטארק זיי ווייסען זייער פליכט אין וועלען עס געווים טון.

די נאבעלע הרסה קאמיטעען וועלען מארגען אנקלאפען אין אלע אידישע טיה-רען זאל זייער רוף געפינען אן אפקלאנג אין אייער הארצען און ניט מיט א פולער הרסה קומען צו אייך בעטען פאר די דאזיגע אונגליקליכע.

ס. וו. דזשייקאבס פארערט ארויסצו-שיקען פון לאנד אן מיאוסע עקעל-האפטע אנטיסעמיטיקע

ערשטער אידישער פארלאמענט מיטגליד פון מאנטריאל מאכט אויפמערקזאם קענעדער פארלאמענט אויף שמוצי-גע בלבולים וואס א שמוציגע פארברעכערקע פירט אן געגען אידען אין קענעדע.

אטאוואַ מערץ 15

מר. דזשייקאבס, דער ערשטער אי-דישער פארלאמענט מיטגליד פון מאנ-טריאל, האט אויפמערקזאם געמאכט דעם קענעדער פארלאמענט אויף דעם פאקט דאס א געמיינע פארברעכערין, וואס איז געווען אין געפענגניס פאר א שווינ-דעל און שרייבען פאקזוילען פארהרט ארום איבער קענעדע און האלט "העקס שורס", אז די אידען זענען די העלפערס פון די באלשעוויקעס, און אויף אזא אופן אויפהעצענדיג ראסענהאס צווישען דער קענעדער באבעלקערונג. מר. דזשייקאבס פרעגט אז דאס געדער פארלאמענט מוז זי הולדען אין צו וועט אפשר דער פארלאמענט זי ארויסשיקען פון לאנד.

פרינצעסין ראדזיוויל דער א זינער פארשוין

מר. דזשייקאבס האט זיין בקשה צום פארלאמענט ארייגגעשיקט אין דער פאר מע פון א פראגע, און די פראגע געפינט זיך אויפ'ן "אדרעך פייפער".

מר. דזשייקאבס דערצעהלט דאס א געוויסע פרוי וואס רופט זיך פרינצעסין ראדזיוויל פארט ארום איבער וועסטערן קענעדע אונגליקליכע. שפארט עפעס אפ פון אייער היינטיגער סעודה פאר זיי. ניט זיי אויך א שטיקעל ברויט פון אייער ברויט.

וועגט אויף ראסענהאס

מר. דזשייקאבס וויזט אויך אן אויף דעם וואס אזעלכע "העקשורס" איז גע-נעדעלט וואו עס וואוינען א גרעסערע צאל אידען רעגען אויף א ראסענהאס געגען די אידען פון קענעדע און אזעלכע זאכען גע-נען פירען צו וועלדע אויסברוכען צווישען דער באפעלקערונג.

מר. דזשייקאבס פרעגט צו די הער-ערונג, האלט ניט פאר נויטיג צו געהמען שריטע און ארויסשיקען פון לאנד די זאכ-נענאטע פרינצעסין.

ניט שלח-מנות פאר די מלחמה קרבנות

דער מנהג ביי אונז אידען איז אי'ם טאג פון פורים זאל מען געבען צדקה אין מתנות יעדע מענטש ניט אונטערגעהן, ווייל דאס איז די שעהנסטע מראיציע וואס עקזיסטירט ביים אידישען פאלק.

דעם היינטיגען פורים אבער מוזט איהר געדענקען אז ניט נאר הארבט איהר געבען צדקה פאר אנדערע ווייל איהר מוזט הויפטזעכליך געדענקען אן די מלחמה ליידענדע. און די יעניגע וועלכע שמאכטען אין הונגער און מעלט און ווארטען אויף דער הילפע וואס איהר פון דער זייט ים וועט זיי איבערשיקען.

דער חודש איז מרץ, נאך פיעל שעהר יבער ווי וועט עס האבען געשטרעמט דער קאנאל.

די אינעזעהליגע פאגראמען, וואס מר-מען איצט פאר אין יערער שטאדט און יעדע אונגליקליכע. שפארט עפעס אפ פון אייער היינטיגער סעודה פאר זיי. ניט זיי אויך א שטיקעל ברויט פון אייער ברויט.

צו די טראגנטער אידען דארף מען ניט אפעלירען שטארק זיי ווייסען זייער פליכט אין וועלען עס געווים טון.

די נאבעלע הרסה קאמיטעען וועלען מארגען אנקלאפען אין אלע אידישע טיה-רען זאל זייער רוף געפינען אן אפקלאנג אין אייער הארצען און ניט מיט א פולער

ס. וו. דזשייקאבס פארערט ארויסצו-שיקען פון לאנד אן מיאוסע עקעל-האפטע אנטיסעמיטיקע

ערשטער אידישער פארלאמענט מיטגליד פון מאנטריאל מאכט אויפמערקזאם קענעדער פארלאמענט אויף שמוצי-גע בלבולים וואס א שמוציגע פארברעכערקע פירט אן געגען אידען אין קענעדע.

קענעדע אגיטירענדיג דאס די אידען זענען אלע די העלפערס פון די באלשעוויקעס.

מר. דזשייקאבס פרעגט ביים פארלאמענט צו די רעגירונג וויסט וועגען דעם דאס די גענאנטע פרינצעסין איז א שמוציגע פארברעכערקע וואס איז געזען מען א שטיק צייט, אין געפענגניס פאר א מיאוס'ן שווינדעל און וואס האט זיך באצוגט מיט פאסקווילען אין דער צייט פון דער סיוס־אפריקאנישער מלחמה. און אז דער מארכז וועמען זי האט באשמוצט מיט פאסקווילל איז געווען דער פאר־ווארענער רייט. האב. סעסיון דאהדס

ווערט אויף ראסענהאס

מר. דזשייקאבס וויזט אויך אן אויף דעם וואס אזעלכע "העקשורס" איז גע-נעדעלט וואו עס וואוינען א גרעסערע צאל אידען רעגען אויף א ראסענהאס געגען די אידען פון קענעדע און אזעלכע זאכען גע-נען פירען צו וועלדע אויסברוכען צווישען דער באפעלקערונג.

מר. דזשייקאבס פרעגט צו די הער-ערונג, האלט ניט פאר נויטיג צו געהמען שריטע און ארויסשיקען פון לאנד די זאכ-נענאטע פרינצעסין.

דייטשע רעגיערונג נעהמט אן אלע אלייאירטע קאנדיציעס

איז צופריעדען אוועקצוגעבען איהר גאנצע קריגען עסענווארג. האנדעלס פלאטע אבי צו

ברוסעלס מערץ 15

די דייטשע דעלעגאטען האבען היינט דעפינטיוו אונטערגעשריבען די באדינ-גונגען וואס זיינען געשטעלט געווארען פון די אלייאירטע פארשטעהער. די באדינגונ-גען זיינען: דייטשלאנד וועט באקומען צוגעשטעלט יעדען חודש 370 טויזענד טאן עסענווארג פון פארשיידענע סחורות און באצאהלען פאר דעם מיט איהר האנדעלס פלאטע. און אויך מיט געוויסע אויסלענדישע ווערט פאפיר.

פארלאנגען מעהר עסענווארג

ברוסעלס מערץ 15.

ביים קאנפערענץ וואס ווערט דא גע-האלטען מיט'ן צוועק צו פארזארגען דייטשלאנד מיט עסענווארג האבען די דייטשע דעלעגאטען ערקלערט אז די באווילינגע צאהל טאן שפייז איז ניט גע טוג צו קאנען רעטען דאס דייטשע פאלק פון הונגערען זיי האבען אויסגעדריקט א סך פעסימיזם וועגען דעם צו דאס באווילינגע עסענווארג וועט קאנען פיעל העלפען.

נאכדעם ווי וויצע אדמיראל ראלין

ווייסיס, דעלעגאט פון דער קאמיסיע האט אנאנסירט די באשלאסענע אפטרויצעס האבען די דייטשע דעלעגאטען פארלאנגט די פריווילעגיע צו פארלאזען דעם זאל אויף צו בעראטען זיך. נאך דער בעראט טונג האבען זיי פארמירט א סוב קאמיטע דורכצופיהרען די נייטיגע פארהאנדלונ-גען.

אונגארישער פרעמיער פארזי-כערט אידען נאציאנאלע אויטאנאמיע

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק מערץ 15

א טעלעגראמע צום „טאג" מעלדעט דאס דער אונגארישער פרעמיער בערינקע האט אנאנסירט דאס די אונגארישע רע-גירונג שטעהט גרייט צו אנערקענען די אידען אלס אן באזונדערע נאציאן און איז צופריעדען צו געבען צו די אידען פאלשטענדיגע נאציאנאלע אויטאנאמיע.

ארבייטער קאנפערענץ אין אקטאבער

פאריז מערץ 15

די אינטערנאציאנאלע ארבייטער קאנ-פערענץ מיטגליד פון דער אינטערנאציאנאלע ארבייטער אינטערעסען האט אנגעזאגט אז אין אקטאבער אין יאהר 1919 וועט דאס אין אמסטערדאם געפינען א קאנגרעס פון דער אינטערנאציאנאלע אויטאנאמיע.

אנגנדער רעפארט

לאנדאן מערץ 15

מיסיע וואס דארף פארבאסען געזעגען וועגען ארבייטער אינטערעסען האט באר-שלאסען דאס דער ערשטער אינטערנאצ יאנאלער ארבייטער קאנפערענץ זאל גע האלטען ווערען אין חודש אקטאבער.

ווערט אויפגעהויבן

לאנדאן מערץ 15

אין דער אנגלישער פארלאמענט ווערט אויפגעהויבן דער אינטערדיקט אויף דייטשע אויפגעזעגלטע שיפן.

ניי מארא חולאת אין אמעריקא

ניוייארק מערץ 15

אין אמעריקא איז אויפגעשטאנען א ניי מארא חולאת. אין אלע שטעטען ווערען אויפגעשריבען אלע לייט וועלכע האבען אן אנגעהויבן אויפ'ן אויפגעשטאנען פון דער חולאת.

ניי מארא חולאת אין נייוארק

נייוארק מערץ 15

די געזונטהייט בעאמטע האלטען אונטער זייער אויפזיכט ביים היינטיגען טאג אכט קראנקע וואס ליידען פון א מין קראנקהייט וואס דער חולא לינט ווי א האנד טויטער. (א שלאג קראנקהייט).

ווערט אויפגעהויבן

לאנדאן מערץ 15

אין דער אנגלישער פארלאמענט ווערט אויפגעהויבן דער אינטערדיקט אויף דייטשע אויפגעזעגלטע שיפן.

ניי מארא חולאת אין אמעריקא

ניוייארק מערץ 15

אין אמעריקא איז אויפגעשטאנען א ניי מארא חולאת. אין אלע שטעטען ווערען אויפגעשריבען אלע לייט וועלכע האבען אן אנגעהויבן אויפ'ן אויפגעשטאנען פון דער חולאת.

די וואונדערבארע קאריערע פון די מאנישעוויץ מצה קא.

ווי אזוי די קליינע מצה איז ענטוויקעלט געווארען אין א גרויסט אינטערנאציאנארע ביזנעס

און ס'איז נישא איין ווינקעל פון וואו ארום אידען וואהנען מען זאל ניט וויסען פון די מאנישעוויץ מצה

מאנישעוויטץ'ס יעצטיגע מצה פעקטארי די גרעסטע אין דער וועלט

וואס די פראמינענסטע רבנים אין לאנד זאגען וועגען מאנישעוויטץ'ס מצות

הרב הגאון רמ"ז מרגוליס זאגט:

"זייענדיג צופעליג אין סינסינעטי האב איך בעזוכט די מצה בעקערי פון די מאנישעוויץ מצה קאמפאני און איך האב זיך איבערצייגט אז מען האט וועגען איהר ניט איבערטריבען, ווייל די בעקערי צייכענט זיך באמת אויס אין אלעס וואס איז נוגע כשרות און רייניקייט אויפן העכסט מעגליכען אופן.

"איך דריק אויס עפענטליך מיין ראנק צו די ברידער מאנישעוויץ פאר זייער טרייען מיט אלע מעגליכקייטען צו באקען אזעלכע כשר'ע מצות וואס קענען בעשיינען די מענשען פון די עהרליכסטע אידען אפילו למדרין מן המדרין

הרב הגאון קעזענטהאל פון פי־לאדעלפיא זאגט:

"נאך מיין מיינונג דארף די מאנישעוויץ מצה מעהר קיין הסכמות ניט האבען. דיבטיג ווי די זון דארף ניט קיין הסכמה אז זי שיינט. אלע ווייסען עס שוין. זייט צעהנדליגע יאהרען איז די מאנישעוויץ מצה בעקאנט אין אלע עלען פון גלות מיט איהר גוטסקייט און מיט איהר כשרות און אז זי שטעהט העכער אין אלע פרטים וואס האט צו טהאן מיט כשרות.

"זאלען אלע פרומע אידען עסען ריעזע שעהנע און כשר'ע מצות און השי"ת וועט אוך מזכה זיין צו עסען מן הזבחים ומן הפסחים בתוכבי ירושלים עו"ק."

הרב הגאון ר' דובער אבראמאוויטץ פון סט. לאוים זאגט:

"דורכפאהרענדיג סינסינעטי האב איך בעזוכט די מצה בעקערי פון די ברידער מאנישעוויץ וועלכע רופט זיך די ב. מאנישעוויץ מצה קאמפאני. איך האב אלעס דריינגליך בעטראכט און נאך מיין מיינונג האבען מיר ניט געהאט אזא כשר'ע מסהודר'דיגע בעקערי זינט מיר זיינען אין גלות. איך בעט גוט ביים רבש"ע אז מיר זאלען זוכה זיין צו אזא מצה בעקעריי אין דער הייליגער שטאט ירושלים".

הרב הגאון ר' דוד פרענקעל אב"ד פון די דוקלער מגן דוד שוהל פון ניו יארק זאגט:

"איך האב איינגעשטימט צו דער בקשה פון ר' יעקב העלר, איינער פון מיינע שוהל בעלי בתים, וועלכע טהוט א גרויסע מצה כיזנעס לחג הפסח און בין געפאהרען צו זעהן מיט מיינע איינגעגע אויגען די בעריהמטע מאנישעוויץ מצה בעקעריי פון סינסינעטי, אהייא. איך האב דארט דערזעהן וואונדער, וועלכע איך האב מיר אין מיינע גענאנען ניט געקענט פארשטעלען. צו גענען א ריכטיגע בילד פון אלעס וועט צו־מיעל פאלען פערגעהמען. איך בעגרעניץ זיך בלויז מיט רעזולטן אלגעמיינעס סטייטמענט און זאג אז ווען אלע אונערע גרויסע רבנים ז"ל וואס האבען געלעבט בעפאר אונז, זאלען געווען זעהן אזא מעשה שלם בתכלית השלמות האפשרי ווי די מאנישעוויץ מצה עקע־ריי אין סינסינעטי וואלטען זיי ניט נור צופרידען געווען, נור זיי וואלטען אהן צווייפעל זיך געפרעהט מיט אזא גרויסען תיקון וואס איז געמאכט געווארען אין דיעזער מצה בעקעריי. אז יעדער חשש וועגען מאשין מצה וועט ווערט נור ערגעץ־וואו דערמאהנט אין די ספרים פון אונזערע גדולים קען דא ניט פארקומען. דאריבער שטעהן די מצות וואס ווערען געבאהען ביי די ב. מאנישעוויץ קאמפאני אם העכסטען אין דער מעלה פון שימור והידור לשם מצות אכילת מצה של פסח".

די אידישע פרעסע וואס האט געמאכט סינסינעטי פאפולער.

דאס אידישע פאלק אין דער גאנצער וועלט לעבט יעצט איבער א גרויסע היסטארישע עפאכע. אלע סימנים צייגען אז די גאולה קומט און אז בימינו תושע יהודה וישראל ישכון לבטח על אדמתו. אין אזא צייט איז וויכטיג צו זעהן מען סמאל. אויסקלייבען אין יעדען לאנד איהרע פראמינענטע אידען, און בעפאלגן מאכען צו דער וועלט וואס זיי האבען אויסגעטהאן. אום צו קריגען די בעגייסטערונג און דעם קוראזש וואס וועט געפאהרט ביי בויען א גייע לאנד, אז איינענע.

בעשרייבונגען פון וויכטיגע אידישע אונטערנעהמונגען אין די גלות־לענדער וועלען צייגען ווי וויט ערפאלגרייך אידען וועלען זיין אין אונטערנעהמונגען וואס זיי וועלען מאכען אין זייער איינגע לאנד.

מיר וועלען אנפאנגען מיט דער וואונדערבארער קאריערע פון די מאנישעוויץ מצה פירמא אין סינסינעטי, א.

מיר גיבען דא די פיקטשור פון הרב דובבער, מאנישעוויץ, זכרונו לברכה. וועלכער איז געווען דער גרינדער פון דער מאנישעוויץ פירמא. צוזאמען מיט דער פיקטשור גיבען מיר דא אויך דאס בילד פון דער ערשטער קליינער הייזקע. וואו הרב מאנישעוויץ האט מיט 32 יאהר צוריק, צום ערשטען מאל באקען זיינע מצות, און האט דאן זאגאר ניט געטרוימט, אז עס וועט לאנג ניט נעהמען און די מאנישעוויץ מצות וועלען געפאהרט ווערען פון אידען אין אלע טהיילען דער וועלט, און אז זיינע מצות וועלען ווערען א גרויסע וועלט בזיזנעס.

איהר זעהט דא זיין־ביי־זייט דעם גרינדער פון דער פירמא, און די דריי פערשידענע קליינע בילדערנגס אין וועלכע די פירמע איז געגאנגען מעלה מעלה ביז זי האט ערריכט די גרעסטע מדרגה אין דער וועלט. און האט אויעגגעשטעלט די יעצטיגע גרויסע בילדינג פון וועלכע איהר זעהט דא די פיקטשור. א בילדינג וואו די גאנצע מצה ארבייט ווערט געטהון ביי עלעקטריציטעט און דורך אזעלכע וואונדערבארע ערפינדונגען אין מאדערנע מאשינערייע. וואס די וועלט האט נאך ניט געזעהן.

דיזע נייע וואונדערבארע עלעקטרישע מצה בעקעריי גיט ארויס 100.000 פונט מצה טעגליך אין אזא כשרות און אין אזא ריינליכקייט, אז מען קען זיך קויפן פארשטעלען, אז עס איז א מצה־בעקעריי: אין א לאבאראטאריום וואו מען מאכט וויסענשאפטליכע אונטערזוכונגען, אדער אין א פלאץ וואו מען שלייפט בריליאנטען קען ניט זיין פייער, און זוייבערער ווי אין דיזער מצה בעקעריי.

א פיקאזאפישע וואהרהייט

א גרויסער פילאזאף האט אמאל געזאגט: "ווען איינער מאכט א געוויסע זאך בעסער ווי אלע אנדערע טהוען עס, מעג ער זאגאר וואהנען אין א וואלד, ווען די וועלט אויסטרעטען א וועג צו זיין טהיר".

און דאס קען מען זאגען אויף די מאנישעוויץ פירמא.

טראץ דעם וואס זיי האבען זיך געפונען אין סינסינעטי, וועלכע צייכלט זיך ניט צווישען די גרויסע וועלט־שטעדט, פון דעסטוועגען האט די אידישע וועלט אויסגעטראטען א וועג צו זייער טהיר, און עס איז יעצט קיין איינציגע אידישע קהילה אום'ן גאנצען ערד־קוגעל, וואו מען זאל ניט געברויכען די מאנישעוויץ מצה, ווען מען קען זי נור בעקומען.

דער עפעל פאלט ניט ווייט פון בוים

עס איז וויכטיג צו בעמערקען, אז אזוי ווי דער גרינדער פון די מאנישעוויץ פירמא הרב ר' דובבער מאנישעוויץ ז"ל איז געווען איינער פון די בעסטע ארטאדאקסישע אידען, אין דייזען לאנד, א גרויסער למדן און בעל צדקה, אזוי זיינען אויך זיינע נאכפאלגער, וועלכע שטעלען יעצט צוזאמען די מאנישעוויץ פירמא. זיינע פינף זיהן: מאיר, יעקב, יוסף, מרדכי און הרב צבי הירש מאנישעוויץ — זיי זיינען אמת'ע אידען, און אלעס ווערט געפיהרט ריכטיג ווי גיען דער אלטער מאנישעוויץ האט געלעבט.

די ברידער צבי הירש און מרדכי זיינען ערצייגונג געווארען אין ירושלים עיר הקודש ואו זיי האבען זיך געהאדעוועט על דרבי התורה ויראה. דארט האבען זיי אויך חתונה געהאט. מר. צבי הירש מאנישעוויץ, אזוי גוט ווי די אנדערע ברידער, ווידמעט זיין גאנצע קראפט און ענערגיע צו דעם ריעזען געשעפט וואס האט אויף זיך די פערזאנליכקייט צו שאפען אין ערץ ישראל, און ער טהוט דאס אזוי ווי עס פאסט פיר א מאן וואס איז א מופלג בתורה און א ירא שמים באמת.

דער עפעל פאלט ניט ווייט פון בוים, איז אן אלגעמיין אנערקענטער שפריכוואורט. דאסזעלבע איז אויך דער פאל מיט דער מאנישעוויץ פאמיליע. די סיני דער וואס זיינען געוואקסען אין אזא נאבעלע סביבה, ערצייגונג אין געלערנטע ביי א פאטער וועלכער איז געווען א גרויסער ירא שמים. א למדן און א חריף, האבען אלע מאנישעוויטץ'עס זיהן אין זיך די זעלבע גוטע מעלות פון זייער פערשטעבענעם פאטער. אז אזוי ווי זיי זיינען נאך דערצו געבארענע אמעריקאנער, האבען זיי נאך עקסטרא מעלות האמיט וואס זיי פערשטעהען ווי צו פיהרען אזא גרויסע ביזנעס אויף א מאדערנע אופן. אז אזוי גוט ווי עס איז אין אייער מצה בעקעריי ריכטיג איינגעגאנגען די בשרות אז עס זאל ביי קיינעם דער מינדעסטער צווייפעל ניט קענען זיין אז די מאנישעוויץ מצה איז בשר בתכלית הכשרות. אפילו פאר די גרעסטע צדיקים וגאונים, אזוי האבען זיי אויך געזארגט אז די מאנישעוויץ בעקעריי זאל נאכקומען אלע סאניטארנע בעדינגניסע, די נייע בעקעריי וואס זיי האבען אויסגעבויעט אין סאמע צענטער פון סינסינעטי, איז א פאנשאין בעקעריי, די זונענשטראהלען רינד ארום פיר לען און די גרויסע שעהנע בעקעריי מיט ליכט, לופט און לעבען. די סאניטארע אנדישאנס פון דער מאנישעוויץ מצה בעקעריי רופט אויס די בעוואונדערונג און כעגייסטערונג פון יעדען איינעם וואס זעהט דעם פראכט אין דער צייט ווען דארט ווערט געארבייט, ניט נור פרייוואט מענשען, נור זאגאר די בעאמטע פון בארד און העלטה צייגען אז מיט שמאלץ אויף דער ריינליכקייט וואס ווערט געהיט אין דער מאנישעוויץ מצה בעקעריי.

כשרות זאך פי דין און צדקה לפנים משורת הדין

ווען מען בעטראכט די מאשינערי אין די מאנישעוויץ בעקעריי, זעהט מען אז יעדע שרייבפעלע, יעדע שטיקעל מעטאל, אין געמאכט געווארען מיטען איינציגען אבזיכט צו געבען די ריכטיגע בשרות און

"א דריק מיט א באטען, א ריהר אן אן עלעקטרישען קנעפעל — און די וואונדערבארע מאשינערי הויבט זיך אן בעוועגען, די מעהל, און די מים שלגן ווערט גלייך פערוואנדעלט אין טייג, דאס טייג פאנגט אן לויפען דורך געשליפענע שטאלענע ראלערס און ווערט געפרעסט און געקאטשעט גאנץ דין, דאן ווערט עס אויף א וואונדערבארען אופן געגרעזעלט און געשניטען און די מצות פליהען ווי מיט פליגעל דורך דער מאשין אין א נעו אויוועגען וואס שיינט ווי גאלד — דער אויוועגען איז דער גרעסטער מצה אויוועגען אין דער וועלט, און אין אויוועגען בעוועגט זיך די מצה אין נעהט און געהט ווייטער אזוי לאנג ביז זי קומט צום צווייטען ענד אין זי פאלשטענדיג פערטיג, און ערשט פון אויוועגען נעהט זי דורך מאשינען אין די אנדער צימער וואו עס שטעהען די ארבייטער אין די בגדי כהונה מיט ווייסע גלאווס, און זיינען זיך מתעסק מיט'ן פאקען.

די רוים וואו די מצה ווערט גע־פאקט זיינען זויבער און ריין, אלעס ווערט געזאגט אז קיין שטויב זאל אהין ניט קומען. די מאשינען זיינען שטויב־פרוף, דורך א בעזונדער איינגעגעגענס פע־סטענס געהען אין די מאשינען אזעלכע בארשטען וואס האלטען אימער ריין די ראלערס און די מצה. פון דעם אנפאנג מאכען דעם טייג ביז די מצה קומט אריין אין אויוועגען געדויערט ניט מעהר ווי דריי מינוט. עס קען דאריבער קיין חשש ניט זיין וועגען חמץ, עס איז ווירקליך קיין צייט ניטא פאר די טייג צו באפען זויער ווערען.

די זעלבע פארזיכטיגקייט ווערט אנגעהאלטען אין די ווערהייזער וואו די מצה ווערט געפאקט אין סאניטארע באקסעס און פערזיגעלט. 5 און 10 פונט אין יעדער באקס. און עס ווערט געפאקט אין קאסטענס אוף גלייך אין די מארס, וואס געפינען זיך ביי דער פעקטארי. מיט א דירעקטע קאנעקשאן פון ספע־ציעלע ליינס צו אלע ריילראודס.

די מצה ווערט ארויסגעפיהרט ניט נאר אין יעדע שטאדט אין אמעריקא און אפריקא און אויסטראליע, עס איז כימא א אידישע סביבה וואו די מאנישעוויץ מצה זאל ניט גרייבען.

דער „מארנטן זשורנאל"

"דאס אין דער גרעסטער וואונדער וואס איך האב אין מיין לעבען געזעהן"! מיט דיזע ווערטער האט דער רעפארטער פון "מארגען זשורנאל" אנגעפאנגען זיין רעפארט וואס ער האט געהאט דארט גע־בראכט וועגען אלעס וואס ער האט אין דער נייער מצה פעקטארי געזעהן. און האט געדרעט מיט אזא בעגייסטערונג וויפיעל איהר ווייט.

דאס מיידעל איז נ

שטעהן פונקט ווי מען וו

ביי א שרעקליך פארברע

פארוקמאכערין האט עס

ניט געפעגט ענטפערען,

ארויסגעשטאמעלט פופציג

הוב מיט אזעלכע האר

טאהן ביז מען מאכט פון..

— טוט, גוט — ה

איבערגעשלאגען די רייד

גען מיין, איך צאהל איין

און הער מאמזעל וועל א

פופציג גילדען, ווייל איך

S
AL
RTER
BEER
מאקס
רער איינציגער הא
איך צו באקומען קאר
229 מארקהעס

„דער אידישער זשורנאל"

די אונג

א ראמאן פון

פון

ווי מגעשמידט איז דוד

געבליבען שטעהן ביי דער

דאס רעגינא, די פארוק־מא

האט געזעהען אין מיטען

א הויך בלאס מיידעל, ארש

ריין געקליידעט, און די לא

ווי פעך שווארצע האאר

פלאכטען וואס זייגען איי

די קניען איבער איהר גענ

לען. מאראס רעגינא ה

האט שטעהען איהרע ניט

אין דעם געדיכטען וואלד פ

— צעהן גילדען, ליעב

דאס איז דער לעצטער

ווילען — האט די מאראס

זאגט, און האט די ווי זי

ווי געוואוינען אין איהרע

דאס מיידעל איז געשטא

אויף איהר געזיכט איז ג

מיטה און ריינסטע אונשול

וועלט, פון איהרע אויגען

שפיגעלט דאס בעסטע האר

געעטטפערט, אבער מען ה

קענט פארשטעהן אז זי

פרייז וואס די מאראס

האט איהר געזאגט ניט צו

— קען גאט אויך מ

מטבעות? איז דאס פע

מיידעל, אזוי טרויעריג א

ווי זי שטעהט דא, אזוי ר

ריג ווי זי זעהט אויס זאל

קעט, ביי איהר ארמו

זיך פון אלעס ארום, זאל

לען צעהן גילדען איין מ

קאמען די האר נאך דער

דע? האב איך ניט רעכט

איך האב מיר פארנומען

קיין רחמנות ניט צו האבען

הוד'ל געטראכט.

— נו, מאמזעל, צע

ווי איך האב געזאגט,

ביי מיר די ערשטע און

פאר א סך שעהנערע

איז ביי מיר דער מקח צ

צוליעב אייך וועל איך דעם

מאכען, ווילט איהר?

מאכערין ווידער אמאהל

האט די שעהנע האר

פון איהרע הענד.

— נו, גוט, — האט

האסטיג געזאגט און האט

ערשט יעצט האט

לויז געלאזט די האאר, אל

געגאנגען צום טיש, האט

און מיט א טייפלישען ש

ווידער צוגעגאנגען צו דע

ווידער גענומען איהרע

לינקער האנד און מיט די

זי אנגעלעגט די שער און

די האר ווי מעגליך נעהמ

הויט אבצושניידען.

— האלט, מאדאם!

ווי ערשראקען א געשריי

צוויי פרויען האבען זיך ש

קען. די פארוקמאכערינ

אנגעהייבען צו ציטערען,

מיט'ן גאנצען לייב.

דוד'ל איז יעצט צו

פרויען און האט מיט א צ

געפרעגט די מאדאם, פארח

דאס שטיינהארץ, ווייפיעל

פארד די האר? איך מ

אב, זיי זיינען מיין, פע

ווייפיעל איהר ווילט.

דאס מיידעל איז נ

שטעהן פונקט ווי מען וו

ביי א שרעקליך פארברע

פארוקמאכערין האט עס

ניט געפעגט ענטפערען,

ארויסגעשטאמעלט פופציג

הוב מיט אזעלכע האר גע

טאהן ביז מען מאכט פון..

— טוט, גוט — ה

איבערגעשלאגען די רייד

גען מיין, איך צאהל איין

און הער מאמזעל וועל א

פופציג גילדען, ווייל איך

S
AL
RTER
BEER
מאקס
רער איינציגער הא
איך צו באקומען קאר
229 מארקהעס

וואס די פראמינענסטע ציימונגען אין לאנד זאגען וועגען די מאנישעוויטץ מצה פירמא.

דאס „יודישעס טאגעבלאט"

דעם "טאגעבלאט'ס" פערטרעטער האט געבראכט פאלגענדען רעפארט פון סינסינעטי:

"די מאנישעוויץ מצה בעקעריי קוקט אויס ווי א פאלאסט. די וועגען פון דער פעקטארי זיינען פון קלאר ווייסע מאר־מאר, די מאשינען זיינען (פארזעצונג אויף פייזיג 3.)

ארטאדאקסישע אידען מיט זעל־טענע פעהיגקייטען

עס איז שוין לאנג צייט געווען אז א באלעבאסטע וואס קויפט א באקס מצה, זאל זי זיין זיכער אין די בשרות, זיכער אין די ריינליכקייט, און זיכער אז די מצה איז גוט און בעטעם'ט. וואס איז פארגעניגען צו עסען, געווגה, און פערדייענט אפילו פאר קראנקע, און זיי זיינען פאלשטענדיג זיכער אין די בשרות. אבעל ניט דאס איז מען אויסען, דער צוועק איז ניט אצינד צו ארזוועדטייזען מאנישעוויץ מצות נור צו צייגען אז אונזערע ארטאדאקסישע אר־דען האבען זיך ניט צו שעהמען אין זייערע אונטערנעהמונגען. און אז אונ־זערע ארטאדאקסישע אידען זיינען מע־נער מיט זעלטענע פעהיגקייטען וואס העלפען זעהר פיעל צו מאכען גדולים און בעריהמט אלעס וואס זיי נעהמען אריבער אין זייערע הענד.

וואס די פראמינענסטע ציימונגען אין לאנד זאגען וועגען די מאנישעוויטץ מצה פירמא.

דאס „יודישעס טאגעבלאט"

דעם "טאגעבלאט'ס" פערטרעטער האט געבראכט פאלגענדען רעפארט פון סינסינעטי:

"א דריק מיט א באטען, א ריהר אן אן עלעקטרישען קנעפעל — און די וואונדערבארע מאשינערי הויבט זיך אן בעוועגען, די מעהל, און די מים שלגן ווערט גלייך פערוואנדעלט אין טייג, דאס טייג פאנגט אן לויפען דורך געשליפענע שטאלענע ראלערס און ווערט געפרעסט און געקאטשעט גאנץ דין, דאן ווערט עס אויף א וואונדערבארען אופן געגרעזעלט און געשניטען און די מצות פליהען ווי מיט פליגעל דורך דער מאשין אין א נעו אויוועגען וואס שיינט ווי גאלד — דער אויוועגען איז דער גרעסטער מצה אויוועגען אין דער וועלט, און אין אויוועגען בעוועגט זיך די מצה אין נעהט און געהט ווייטער אזוי לאנג ביז זי קומט צום צווייטען ענד אין זי פאל־שטענדיג פערטיג, און ערשט פון אויוועגען נעהט זי דורך מאשינען אין די אנדער צימער וואו עס שטעהען די ארבייטער אין די בגדי כהונה מיט ווייסע גלאווס, און זיינען זיך מתעסק מיט'ן פאקען.

די רוים וואו די מצה ווערט גע־פאקט זיינען זויבער און ריין, אלעס ווערט געזאגט אז קיין שטויב זאל אהין ניט קומען. די מאשינען זיינען שטויב־פרוף, דורך א בעזונדער איינגעגעגענס פע־סטענס געהען אין די מאשינען אזעלכע בארשטען וואס האלטען אימער ריין די ראלערס און די מצה. פון דעם אנפאנג מאכען דעם טייג ביז די מצה קומט אריין אין אויוועגען געדויערט ניט מעהר ווי דריי מינוט. עס קען דאריבער קיין חשש ניט זיין וועגען חמץ, עס איז ווירקליך קיין צייט ניטא פאר די טייג צו באפען זויער ווערען.

די זעלבע פארזיכטיגקייט ווערט אנגעהאלטען אין די ווערהייזער וואו די מצה ווערט געפאקט אין סאניטארע באקסעס און פערזיגעלט. 5 און 10 פונט אין יעדער באקס. און עס ווערט געפאקט אין קאסטענס אוף גלייך אין די מארס, וואס געפינען זיך ביי דער פעקטארי. מיט א דירעקטע קאנעקשאן פון ספע־ציעלע ליינס צו אלע ריילראודס.

די מצה ווערט ארויסגעפיהרט ניט נאר אין יעדע שטאדט אין אמעריקא און קענעדע, נאר אויך אין איירא־פא, אזוי אפריקא און אויסטראליע. עס איז כימא א אידישע סביבה וואו די מאנישעוויץ מצה זאל ניט גרייבען.

דער „מארנטן זשורנאל"

"דאס אין דער גרעסטער וואונדער וואס איך האב אין מיין לעבען געזעהן"! מיט דיזע ווערטער האט דער רעפארטער פון "מארגען זשורנאל" אנגעפאנגען זיין רעפארט וואס ער האט געהאט דארט גע־בראכט וועגען אלעס וואס ער האט אין דער נייער מצה פעקטארי געזעהן. און האט געדרעט מיט אזא בעגייסטערונג וויפיעל איהר ווייט.

דאס מיידעל איז נ

שטעהן פונקט ווי מען וו

ביי א שרעקליך פארברע

פארוקמאכערין האט עס

ניט געפעגט ענטפערען,

ארויסגעשטאמעלט פופציג

הוב מיט אזעלכע האר גע

טאהן ביז מען מאכט פון..

— טוט, גוט — ה

איבערגעשלאגען די רייד

גען מיין, איך צאהל איין

און הער מאמזעל וועל א

פופציג גילדען, ווייל איך

S
AL
RTER
BEER
מאקס
רער איינציגער הא
איך צו באקומען קאר
229 מארקהעס

די אונבאקאנטע פארליענטע

א ראמאן פון אידישען לעבען אין פוילען פון ה. לעווינסקי

ווי צוגעשמידט איז דוד'ל ר' שלמה'ס געבליבען שטעהן ביי דער טיהר פון מאראם רעגינא, די פארוק-מאכערין, ווי ער האט געזעהען אין מיטען צימער שטעהן א חויך בלאס מיידעל, ארעם אבער זעהר ריין געקליידעט, און די לאנגע געדיכטע, ווי פעך שווארצע האאר פאנאנדער גע פלאכטען וואס זייגען אייהר כמעט ביז די קניען איבער איהר נעניק אראבגעפאלען. מאראם רעגינא האט טיעף געהאט שטעקען איהרע ניט קליינע הענד אין דעם געדיכטען וואלד פון האאר.

— צעהן גילדען, ליעבע מאמזעל, דאס איז דער לעצטער פרייז, ווי זיי ווילען — האט די מאדאם רעגינא געזאגט, און האט די ווי זייד ווייכע האאר ווי געוואוינען אין איהרע הענד.

דאס מיידעל איז געשטאנען טרויעריג, אויף איהר געזיכט איז געלעגען די אר־מוטה און ריינסטע אונשולד. אויף דער וועלט, פון איהרע אויגען האט זיך אבגע־שפיגעלט דאס בעסטע הארץ, זי האט ניט געענטפערט, אבער מען האט לייכט גע־קענט פארשטעהן מז זי איז מיט דעם פרייז וואס די מאדאם פארוק-מאכערין האט איהר געזאגט ניט צופריעדען.

— קען גאט אויך מאכען פאלשע מטבעות? איז דאס מעגליך, אז דאס מיידעל, אזוי טרויעריג און פערשעהמט ווי זי שטעהט דא, אזוי ריין און אונשול־דיג ווי זי זעהט אויס זאל זיין אזוי קאר־קעט. ביי איהר ארמוט וואס זעהט זיך פון אלעס ארויס, זאל זי וועלען צאה־לען געהן גילדען, איין מאהל זיך לאזען קאמען די האר נאך דער נייעסטער מאָ־דע? האב איך ניט רעכט דערמיט וואס איך האב מיר פארנומען אויף קיינעם קיין רחמנות ניט צו האבען? — האט זיך דוד'ל געטראכט.

— נו, מאמזעל, געהן גילדען, אזוי ווי איך האב געזאגט, איהר זייט ניט ביי מיר די ערשטע און ניט די לעצטע. פאר א סך שעהנערע און בעסערע האאר איז ביי מיר דער מיקח געהן גילדען, און צוליעב אייך וועל איך דעם פרייז ניט אומ־מאכען, ווילט איהר? האט די פארוק־מאכערין ווידער אמאהל געזאגט און האט די שעהנע האאר ניט ארויסגעלאזט פון איהרע הענד.

— נו, גוט, — האט דאס מיידעל האסטיג געזאגט און האט זעהר געזיפצט.

ערשט יעצט האט מאדאם רעגינא לויז געלאזט די האאר, אז איז ראש צו־גענאגען צום טיש, האט גענומען א שער און מיט א טייפלישען שמייכעל איז זי ווידער צוגעגאנגען צו דער מיידעל, האט ווידער גענומען איהרע האאר אין דער לינקער האנד און מיט די רעכטע האט זי אנגעלעגט די שער און זיך געפלייסט דו הויט אבצושניידען.

— האלט, מאדאם! — האט דוד'ל ווי ערשראקען א געשריי געגעבען, אז די צוויי פרויען האבען זיך שרעקליך ערשראָ־קען. די פארוקמאכערינס הענד האבען אנגעהויבען צו ציטערען, דאס מיידעל איז בלאס געוואָרען און האט געציטערט מיט מ'ן גאנצען לייב.

דוד'ל איז יעצט צוגעגאנגען צו די פרויען און האט מיט א ציטערינע שטימע געפרעגט די מאדאם פארוקמאכערין „מא־דאם שטיינהארץ, וויפיעל ווילט איהר פאדר די האר? איך קויף זיי ביי אייך אָב. זיי זייגען מיין, פערלאנגט פון מיר וויפיעל איהר ווילט.

דאס מיידעל איז געבאך געבליבען שטעהן פונקט ווי מען וואלט זי געכאפט ביי א שרעקליך פארברעכען, די מאדאם פארוקמאכערין האט עפליכע סעקונדען ניט געקענט ענטפערען. ענדליך האט זי ארויסגעשטאמלט פופציג גילדען, ה' דוד מיט אזעלכע האר האט מען א סך צו טהאן ביז מען מאכט פון...

— טוט, טוט — האט דוד'ל איהר איבערגעשלאגען די רייד — די האר זיי־גען מיין, איך צאהל אייך פופציג גילדען און דער מאמזעל וועל אויך צולעגען נאך פופציג גילדען, ווייל איך וויל אז זי זאל דעם ווי האאר נאך טראגען אום אז זיי זאלען נאך לענגער וואקסען — ער האט ארויס גענומען הונדערט און צעהן גילדען און האט זיי דער פרוי געגעבען.

די פרוי האט דאס געלד לאנג בע־טראכט, ווי עס וואלט איהר א שאד גע־ווען די גרעסטע העלפט דערפון דער מיי־דעל אוועקצוגעבען. אבער איין שטרענ־גער בליק פון דוד'לען איז געגוג געווען אז זי זאל פערשטעהן וואס זי האט צו טהאן.

— נעהמען זיי מאמזעל! דעם הער איז געפעלען אייערע האר, ער וויל זיי ביי אייך נאך לאזען וואקסען — האט זי געזאגט צו דער אונגליקליכער מיידעל, א שטראם מיט טרעהרען האבען זיך יעצט אנגעהויבען צו גיסען פון דער ארי־מער מיידעלס אויגען, זי האט דאס געלד ניט אנגעריהרט.

— נעהמט פרייליין, איך בעט אייך, איך מיין עס מיט אייך עהרליך, איך באַרג אייך דאס געלד ביז גאט וועט אייך העלפען, אז איהר וועט עס מיר קענען צו־ריק צאהלען — האט דוד'ל צו דער מיי־דעל געזאגט מיט זעהר א ווייכער שטימע, אבער דאס מיידעל האט דאס ווי ניט גע־הערט. זי איז געשטאנען נאך עטליכע מינוט און האט זיך בעגאסען מיט הייסע טרעהרען. ווידער האט איהר דוד'ל גע־זאגט, נעהמט איך בעט אייך, און ווידער אמאל האט זי עס ווי ניט געהערט מיט אמאל האט זי האסטיג צוגענומען דאס געלד, געכאפט איהר ניט כיי טוך, האט זיך עס געלעגט איבערן קאפ און איז מיט ראשע טריט צוגעגאנגען צו דער טיהר. אבער די האט זיך ווידער אנ־דער געשטעלט און האט געזאגט: „א, דאנק, גאט זאל עס אייך בעלוינען", אזוי אז מען האט זי איבער איהר ווייגען קוים פערשטאנען און אז ווי ארויסגע־לאפען פון צימער.

— קענט איהר דאס מיידעל, מא־דאם?

— ניין!

— ניין!

— איך וועל אייך גוט בעפרידיגען, איילט איהר נאך אז. דערנעהט ריכטיג: וואו זי וואוינט, ווער זי איז, אויב זי האט עלטערען, ווי ער הייסען, און וואס מיט זיי איז פארגעקומען. הערט איהר! איהר זאלט מיר אלעס ריכטיג געוואהר ווערען, וואהרט דארט מז זיין א שרעק־ליכער אונגליק. נו, איילט!

די מאדאם איז צוגעגאנגען צום שפי־געל, האט גענומען דעם קאם און האט זיך געוואלט אנהויבען אויסצופוצען, אבער דוד'ל האט ערגעלעך צו איהר געזאגט. „ניט אומזיסט איז אייער פאמיליען נאָ־מען שטיינהארץ. מען מוז ווידקליך האבען א האר ווי א שטיין, צו צוזעהען ווי יענער טרענקט זיך און נאך צו האבען דעם מיטה זיך צו פוטצען, געהט דאך, געשווינדער, וואהרום איהר וועט זי ניט מעהר דעריאגען. די מאדאם האט זיך געשווינד ארומגענומען א טוך איבערן קאפ און איז געגאנגען. „זאָרגט דערפאר אז דאס מיידעל זאל דערפון ניט גע־וואהר ווערען, אז עס זאל עס קיינער מער־קען", האט איהר דוד'ל נאך געשריען און האט אנגעהויבען מיט האסטיגע טריט זעהר אונרוהיג ארום צוגעהן אין צימער.

— ווי נאראש מיר מענשען זיינען אזוי מיר מיינען, אז מיר פערשטעהען ווי צו לעבען, ווי דעם צווייטען צו בעטראכ־טען! האט ער צו זיך געזאגט — ווי וואלט געווען ווען איך וואלט באלד ווי איך האב די סצענע דערזעהען אוועק גענאטען און וואלט זיכער געמיינט אז דאס מיידעל, אזוי ארעם און אונשולדיג ווי זי זעהט אויס וויל בעצאהלען צעהן גילדען פאר איין מאהל זיך לאזען קעמען איהרע האר? וואס וואלטען דערצו גע־זאגט אונזערע פיינד וואס זוכען אויף אונז נאר־חטאים? וואלטען זיי ניט געזאגט, אז אלע איהען זייגען שרעקליך רייך, דער וואס פאהרט אין אן עקי־פאזש, ווי דער וואס געהט ארעם געקליי־דעט, און דאס געלד האבען מיר נאר פון דעם וואס מען בעטריגט זיי? ניין! איך דעם טיש וואו די שעהר איז געלע־גען, וואס די פארוקמאכערין האט שוין געהאט אנגעשוירען און האט זי אהער פארשלעפט, ער האט זיי האסטיג צו־גענומען, בעטראכט, געמאסטען און אזעל־בע האר האט זי זיך געוואלט לאזען אב־שניידען. איז אויהם האסטיג גענאנגען דורך זיין קאפ וואס האט יעצט געגליהט ווי אין פיעבער.

ראש האט ער ארויסגענומען זיין געלד טייסטערעל פון טאש, האט פון דארט ארויסגענומען א פאפיערעל, האט די עט־ליכע האר פארזיכטיג איינגעוויקעלט און אריינגעלעגט אין טייסטערעל, דאס האט טאהיהם אביסעל בעפרידיגט און בע־רוהיגט: עס האט איהם ווידער צו־ריקגעגעבען זיינע געדאנקען. וויפיעל מיה עס גיבען זיך אונזערע ראָאַ־איסטען וויפיעל קונסט זיי פערוועגדען דארויף, און זייערע ראָאַמאנען ווי שעהנער צו שיל־דערען, דעם מיידעלס אויגען, כאָ געזיכט, איהר הויכען וואוקס, איהרע צייהן, וואס זיינען נאר א צופאל, ניט איהרע פער־דייענסטע, ניט וואס זי האט זיי דורך מיה און פערשטאנד ערוואָרבען אויך איז זי ניט אים שטאנד דערפאר צו זאָרגען, אז ד' יאלע ליעבע זאכען זאָלען לאנג כיי איהר בלייבען — זאָלען ניט שוין מאר־גען פערשווינדען, און שוין אום קיין פאל זייגען די ראָאַמאנטען אומשטאנד דער־מיט צו געבען א מוסטער פון אנדערע פרויענצימער אז זיי זאָלען זיך אויך אזעלכע שעהנע זאכען פערשאפען, אבער וועגען אזא ריין, עדעל הערץ, וועגען אזא ריין, עדעל געפיהל, וואס עס קען אמאל העלפען אזוי א מאדאם שטיינ־הערץ אז זי זאל אביסעל ערעלער פיהלען אז איהר הערץ זאל ניט אזוי פערשטיי־נערט זיין, דאָ שווייגען זיי, דערביי שווי־גען זיי זייער מיה און קונסט! האט ער געטראכט.

ער האט יעצט געזעהען מאדאם שטיינ־הערץ קומען מיט א צופריעדען געזיכט. „נו, מאדאם! האט איהר וועגען אלעס ריכטיג געוואָר געוואָרען? האט ער איהר אנגעגען געשריגען.

זי האט איהם ניט געגעבען פיגור אין אנטפערען, נאָר זי האט אויפגעהויבען דו אויגען אויפ דעם ווי ער זיצט אין אייזעל־שטול, אויפ דעם ווי ער שטעהט אין אייזעל־שטול, אויפ דעם ווי ער הייבט אויפ דו הענד, אויפ דעם ווי ער הייבט אויפ דו פיס, אויפ דעם ווי ער הייבט אויפ דו אויגען, אויפ דעם ווי ער הייבט אויפ דו אויגען, אויפ דעם ווי ער הייבט אויפ דו אויגען

THE DAILY HEBREW JOURNAL

H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.

The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario

— PUBLISHED BY —

CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., LTD.

251 - 253 Queen Street West — Telephone Adelaide 3961

Subscription Rates — $5.00 Per Year

Single Copy — 2 Cents

Entered as Second Class Mail Matter at C.P.O. Toronto Ontario January 22nd. 1913

דער געוואונענער קאמף

היינט אין דעם היסטאָרישען טאג פאר די קאנאדער אידען, גראטולירט „דער אידישער זשורנאל" זיך, זיינע לעזער, אין דאָס גאנצע קאנאדער אידענטום. מיט'ן גרויסען זיעג וואס די אידישע דעמאקראטיע האט געהאט. דער קאמף איז ענדליך געזיאונען געוואָרען, אין דער קאנגרעס, דער ערשטער קאנגרעס פון די קאנאדער אידען, קומט זיך היינט ענדליך צוזאמען.

דער זיעג איז נים אנגעקומען לייכט. עס איז געווען א שווערער קאמף, וועלכער האט זיך געצויגען עטליכע יאהר. אין היינט ביי דער גרויסער פרייד, ביים גרויסען יום טוב, קען מען שוין אלעס אין פריידען דערצעהלען. עס זענען געווען מאמענטען, ווען אלעס האט שוין איינגעקוקט אזוי האפענונגסלאז, ווען אלעס האט געצויגט, אז די וואנט וועט קיינמאהל נים קענען דורכגעבראכען ווערען. די רייהען פון די קאנגרעס - טייל זענען אלין קלענער אין קלענער געוואָרען, אין די, וועלכע זענען נאך גע'בליבען, זענען אויך געווען מוטלאָז, אלעס האט געציטערט אז דער קאמף איז א פארלאָרענער. אבער טראָץ דעם אלעמען, האבען די געבליבענע טייל, אין „דער אידישער זשורנאל", דיי איינציגע אין קאנאדע, אין דער אידישער דעמאקראטישער פרעסע, אין דער קאנאדע, אין דער קאנגרעס אין איר אידישע געשיכטע אין מיר, אין אונזערע הארצען, אין אונזערע נשמות, אין אונזערע אידישע הארצען, אין אונזערע אידיש

עס איז אונצווייפעלהאפט
עקאנאמיש ביים נוצען
שנעל
איבערצייגט
אין שטייניק

"SALADA"

100% ווערט 100% ריין
בלויז פארזיגעלטע פעקלאך

דער היינטיגער פורים

ווייסט איהר קינדער, וואס היינט איז?

פורים! וואלט איהר אלע ענטפערען, ווער ווייסט עס ניט, אז היינט איז פורים.

יא, קינדערלאך, היינט איז פורים. היינט איז יום טוב, אבער דאס קינדערלאך, איז נאך ניט אלעס.

היינט, קינדערלאך איז א גרויסער טאג ביי די אידען פון דעם לאנד, היינט עפענט זיך אין מאנטרעאל, דער ערשטער אידישער קאנגרעס, וואו עס וועלען זיך צוזאמענקומען אידען פון גאנצען לאנד.

עס וועלען דארטען זיין אידען פון אלע שטעדט און שטעדטלאך פון דער „דאמיניאן אף קענעדע".

ווייסט איהר, קינדערלאך, וואס דער קאנגרעס מיינט, אין פאר וואס ער ווערט צוזאמענגערופען.

אויב איהר קינדעראך, ווייסט שוין וועגען דעם, דאן זעהט זשע, אז איהר זאלט לעזען יעדען טאג וועגען דעם, וואס עס וועט פארקומען אויף דעם קאנגרעס, ווייסט איהר אבער נאר ניט וועגען דעם, דאן בעט ביי אייער טאטען, ביי דער מאמען, ביים לעהרער אדער מלמד מען זאל אייך וועגען דעם אלעס דערצעהלען.

היינט אז פורים, פאר אונז אבער די אידען פון „קענערע" איז עס היינט א צווייפאכער יום טוב, ווייל היינט ווערט ערעפענט אונזער ערשטער קאנגרעס.

לייבעלע

(א קינדער מעשה'לע)

פון מ. מילער.

די מאמע האט אויף איהם אנגעשריען:

— א קינד זאל זיך נור שפיעלען מיט א קעצעלע, נאר מיט א קעצעלע! לערנען וויל ער אבער ניט, א גוי וואקסט ער וועה אין מיר!

לייבעלע האט מיט פארדרוס דאס קעצעלע פון די הענט ארויסגעלאזט און א בהיז'ער צום פענסטער צוגעגאנגען.

דאס קעצעלע האט אנגעהויבען וויינען, האט זיך דאס וויינען צוטראגען איבערן שטוב מיט א פארבענקט ווייך דין שמיימעלע — מיאו — — — —

לייבעלע האט דאס ניט געקענט פארטראגען. עס האט איהם געארט פארוואס די מאמע האט זיי צוטיילט... וועמען האט ער נאך א חין דאס קעצעלע.

דעם גאנצען ווינטער איז ער וועגען אין דרויסען געווען, די מאמע לאזט ניט ארויס. עס איז קאלט אין דרויסען, ווארום זי, — און אין שטוב איז אזוי אזוי מודיג, אזוי אומגעדיג.

ער קוקט אין דרויסען דורך'ן שויב, זיין דער ליכטיגער דרויסע ווינקט צו בערבענקט מיט רחמנות בליקען.

איהם. פעקט ווי עס וואלט זאגען, קום אין דרויסען לייבעלע! וועסט זיך דער קוילקען, וועסט זיך דערקוויקען...

לייבעלען ציהט עס ווי מיט צוואנגען נאר גערה אז די טיר איז צו, און דאס פענסטער איז פארהאקט און די מאמע לאזט ניט. ער פיהלט ווי ער ווערט דער מאמען א שונא. עס פיהט זיך ווי צו שעלטען דער מאמען, אט, אט, און עס רייסט זיך א קלאה ארויס פון די צוגעגעפרעסטע ליפעלאך...

נאר באלד דערמאהנט ער זיך אז די מאמע איז איהם געטרייו, און אז מען טאר ניט שעלטען א מאמען, און אז אין דרויסען איז טאקי קאלט...

דאס לעצעלע האט אליין געיאמערט אויף'ן קעצישען שטיינער, געלעגען אויף'ן דיל, אויף די לאפעלאך און זיך ווי געבעטען — רוף מיך, לייבעלע, רוף מיך...

לייבעלע האט געוואלט צו געהן צום קעצעלע, עס נעהמען אויף די הענד...

נאר די מאמע, די מאמע...

די מאמע זיצט און ווייטענס נעבען טיש און שטריקט א זאק, זיפצט און מורמעלט — א קינד זאל זיך נור שפיעלען מיט א קעצעלע.

נאר באלד האט זי איהרע ווייעס אויפגעריבען און דערזעהען איהר איינציג קליין זוהנעלע אימעטיג, איז איהר מייעס געווארען אויף'ן הארצען, איז איהר געווארען אזוי ווערה... דאס קינד האט געהיקט פערבענקט דורך די פראם טיטע שויבען, און דאס קעצעלע האט געמיאעטשט מיאאא — — — —

זי האט אוועקגעלעגט דעם זאק אויף'ן טיש און איז צוגעגאנגען צום קינד ארום גנגבען זיין. ווארים קעפעלע, און געקוקט איהם אין די אויגען אריין...

לייבעלע האט זיך איינגעקשנט, זיך געבען פון דער מאמעס הענט.

נאר די מאמע האט איהם אנגעטומען און געגלעט:

לייבעלע, זיי ניט ברוגז, מען טאר זיך גטוליעט צו דער מאמען, זיך דערביי וואקסט מען... זיי בעסער א גוט זוהנעלע, מיר זאל זיין פאר דיין קאפ", און דערביי האט זי אפגעפרעסט דעם זוהנעלע א הייסען קוש אויף'ן שטערן...

לייבעלע איז ווייכער געווארען, און זיך פגיליעט צו דער מאמען, זיך דערביי פערגעהענדיג אין א געוויין.

דאס קעצעלע האט בנה געוויינט, אן איז ווייכב איז אימעטיג געווארען.

אלע דריי האבען זיך איבערגעקוקט מיט רחמנות בליקען.

נוטע ווערטלאך וואס לערנען

אז מען קראבט אויף יענעם א גרוב — פאלט מען אליין ארין.

זאג מיר, קינד, צו דיין חבר איז א גוט קינד — און איך וועל וויסען, ווי אזוי דו אליין ביזט...

מען קען ניט אפוואשען מיט זייף קיין שכרוצינע הענד וואס זיינען טרייף.

מען קען מיט זייף ניט אפוואשען קיין הארץ וואס איז פון שלעכטעס און זינד געווארען שווארץ.

פארניו איהם

אמאל איז אן ארימאן געקומען צו א רייכען אבער זעהר א שלעכטער מאן נאך א נדבה.

— ניט מיר א נדבה — האט ער געבעטען דעם רייכען מאן — שיין עטליכע טעג זוי איך האב ניט געגעסען, איך בין זעהר הונגערויג.

דער שלעכטער גביר האט געגעבען אויף איהם א קוק אפמעסטענדיג פון קאפ ביז די פיס, און אויסגעשריען צו איהם:

אזא געזונטער חברה'מאן מיט גענטע הענד און געזונטע פיס — איהר קענט ניט ארבייטען?

ראן האט א שטימע פון הימעל אויס ערופען:

דו שלעכטער, דו שלעכטער, ניט גנוג איז דיר וואס דו העלפסט איהם ניט — פארגעסטו איהם נאך ניט דאס געזונד וואס איך האב איהם געגעבען!

און דער שלעכטער גביר האט א פארשעמטער אראפגעלאזען דעם קאפ.

לעווינטער
פארקויפט
פוירניטשור
פאר קעש, ווי האלסייל פרייזען

לעווינטער גיט ארויס מערידזש ליינענס.

לעווינטער מאכט פערשיעדענע אפידייוויטס

פערגעסט ניט אז לעווינטער איז דער עלטסטער פארנישינג דיעלער אין טאראנטא וואו איהר קריגט פארניטשור מיט סטאוס און אנדערע ארטיקלען זעהר בילינ.

פערגעסט ניט אן אייער פריינד

לעווינטער
360 קווין וועסט
טעלעפאן ארעלייד 1306.

אויב איהר וועט אמאהל דארפען קרעדיט

אין א באנק אדער אנדערש־וואו וועט, דער פאקט דאס איהר האט אפגעשפארט א היבשע סומע אייך אלע מאל העלפען.

די מעלה צו קאנען כסדר שפארען באווייזט אזא מין כאראקטער וואס פארדינט קרעדיט.

באשליסט, איצט, לאזט אונז העלפען אייך שפארען, פראצענט ווערט געצאהלט יעדע זעקס חודשים.

אפנעצאלט קאפיטל $6.500.000
רעזערוו פאנד $12.000.000
רעזורסעס $130.000.000

די בענק אף נאווא סקאשיא

ברענטשעס
קווין און מיקאל סטריט,
ה. ל. טנמאז מענעדזשער
ספעדיינא און דאנדעס סט.
א. וו. הורלסמאז עסטינג מענעדזשער.

BANK OF NOVA SCOTIA
ESTABLISHED 1832

אויב אין קענעדע דארפען נאך אלץ הויכע פראצענטען געצאהלט ווערען אויף געלדער וועלכע די רעגיערונג לייהט דאן זאלען אלע האבען א מעגליכקייט צו האבען א חלק אין דעם סער טהאמאס וויהייט פינאנץ מיניסטער

פאר וואס קויפען זיי וואר סייווינג סטעמפס

די הויז פרוי עקאנאמיזירט אויף אן אנגענאהמען אופן און לייגט ארין דאס געלט אין וואר סייווינג סטעמפס צו $4.02 יעדען דעם מאנאט, אין 1924 ווען די דאזיגע סטעמפס וועלען ווערט זיין $5.00 יעדער, און יעדער דאלאר וועט האבען א גרעסערען ווערט.

דער געשעפטס מאן פארשפארט קליינע און אונגעוויסע אויסגאבען און קויפט וואר סייווינג סטעמפס, ער וויים אז ער קען דאס געלט באקומען צו יעדער צייט ווען ער דארף עס ווערקליך האבען נאך מיט פראצענט $5 פאר $4 אין פינף יאהר אין אן אינטערעסטמענט.

שול קינדער קויפען שלאר סטעמפס צו 25 סענט א שטיק און קלעבען זיי אן אויף זייערע שפאר קארטען צו באקומען א וואר סייווינג סטעמפ זיי העלפען זייער לאנד און געוואיגען זיך צו, צו שפארען.

פארמער קויפען וו. ס. ס. ווייל די רעגיערונג נוצט דאס געלט צו פינאנצירען די עקספארט אדדערס פאר די־שפיז וועלכעס וואקסט אין קענעדע דאס פארזיכערט פאר זיי א מארקעט.

מענער פרויען און קינדער פון יעדען עלטער און אונטער אלע אומשטענדען קויפען וו. ס. ס. ווייל דאס איז א גוטער אופן זיי צו "בויען א באנד", די סעקיוריטי איז אבסאלוט און אין דער פראצענט איז א גאנץ גרויסער, עס וועט קומען א צייט ווען זיי וועלען זיך מיט צופרידענהייט דערמאנען דעם טאג אין וועלכען זיי האבען געקויפט זייער ערשטען וואר סייווינג סטעמפ.

האט איהר געקויפט א וואר סייווינג סטעמפ היינט

W-S S

$60.000 איז 3 טעג

היינט איז פורים

א טאג ווען אידען שיקען מתנות איינער צום צווייטען
וועט איהר עפעס געבען פאר די קליינינקע קינדער-
לאך וועלכע הונגערען אין פאלעסטינא?

קענעדע שיקט א שיף מיט שפייז און קליידער אין פאלעסטינא, דאס וועט זיין דער משלח מנות פון די קענעדער אידען פאר זיי דארטען

וועט אויך אייער חלק זיין אויף דער שיף?

די שיף מיט שפייז און קליידער וועט אויסגעשטא-
טעט ווערען פון די

60.000

וועלכע ד. הדסה וועט שאפען אין די קומענדע 3 טעג
מאנטאג, דינסטאג און מיטוואך
דעם 17, 18, און 19 מערץ
ניט מיט א פולער האנט

טען דארף שטילען דעם הונגער פון די הונגעריגע קליינע קינדער
גיט פאר די קליינע קינדערס ווענען
שיקט ארין היינט אייער בייטראג

40 קינג סטריט איסט — טעלעפאן מעין 442—443

דער דרייטאגיגער קעמפין מוז און ערפאלג זיין
בלייבט ניט טויב צום רוף

איזען רחמנים בני רחמנים לאזט ניט פאלען די הונגעריגע אין פאלעסטינא

אונטער דער פאטראנערוש
פון זיין עקסעלענץ
דער דיוק אף דעוואנשייר.

די הדסה
40 קינג סטריט איסט. טאראנטא

Chases Dirt

אלר דאש קלינערס פארטרייבט דאס שמוץ
עס מאכט ניט קיין אונטערשייד וואו עס
זאל ניט זיין אלר דאטש ארבייט נוט אויף
אלעס וואס מען קען גרייכען עס האלט אלס
שעהן און ריין מיט ווייניג אנשטריינגונג איז
ביליגער ווי זייף און מוט מעהר אויף

Old Dutch Cleanser

די העלדען פון ירושלים

א היסטאריש ראמאן

— פון —

דניאל מארדאווצעוו

(40-טע פארזעצונג)

די איזען זיינען אליין געלאפען צום אונגליק, מיט די איינעגע השגה איבערגעפיהרט אפילו טיטוסעס גוטע ווילען....

פון גריס האסט און פערצווייפלונג האבען זיי פערלאָרען דעם פערשטאנד און דורך דעם אויף די פרייהייט, און ערגער פון אלע דאס פאטערלאנד.

טיטוס, ווי מיר ווייסען שוין האט בעפאהלען צו לעשען דעם פייער פון די עזרות, פארלויפיג האט נאך דער בית המקדש אליין ניט געברענט. דער פייער האט זיך אומזיסט געראגעלט מיט די ווענד ווילכע זיינען געווען צוואמענגעלייגט פון אזעלכע גראניטען, אויף וועלכע מיר זיינען הייגט גאר קיין מביזים ניט. יערער גראניט האט געהאלטען פינף מיט א האלבען קלאפטער די לענג צוויי מיט א האלבען די ברייט און איינס מיט א האלבען קלאפטער די היה, וועלכער פלאם פייער אין דער וועלט קענען נובר זיין אזעלכע ווענד.

טיטוס האט אלזא געהייסען לעשען זאגאר דעם פייער פון די עזרות. די אידען זיינען אבער געווען אזוי פערבלענדט און ביי אויף די רימער אז זיי האבען פון זייער בעהעלטענגיס געשאסען אויף די אר־בייטער וואס האבען אויף טיטוסעס בע־פעהל געלאשען דעם פייער, און עס האט זיך אנגעהויבען א נייע מלחמה אין די עזרות. ביידע עדדרים זיינען געווארען שטארק אויפגעגעגט. די רימער פאל־ראטען זיינען געווארען אויסער זיך...

— ווי האבען זיי געשריען אין כעס מיר ראטעווען זייער גאטס הויז און אנ־שטאט אונז דאנקבאר צו זיין שיסען זיי נאך אויף אונז! אה געטער, אה יר פיטער! שיק אן אויף זיי דיינע פיי־ערדיגע פיילען

—אים יופיטערס נאמען — האט זיך צולאכט א סאלדאט, מיט א ברע־כענדיגע שטים האלץ אין דער האנד, בייג דיך איין — האט דער זעלבינער ווייטער געשריען צו זיין קאמעראד וואס איז גע־שטאנען פאר איהם.

דער צווייטער סאלדאט האט זיך איינגעבייגען.

אין דאס אונגליק איז געשעהען! דאס אנגעצונדענע שטיק האלץ איז גלייך ווי א פייערדיגער בלייץ דורכגעפלויגען דורך דעם גאלדענעם פענסטער פון דעם בית המקדש.

אז דער פייער האט אנגעכאפט די אינווענטסטע געשיער פון גאטס הויז — ערבעלט דער היסטאריקער וועלכער איז דאביי געווען — האבען די אידען זיך צוגעזייגט ווי עס בעדארף צו זיין

דער געשריי און דער יאמער האט ארומגענומען אלע געגענדען פון ארום ירושלים, זאגאר דארטען, וואו עס האבען געטסעט די הונדערטער און טויזענדער געצלמ'טע אידען.

אז דער שטאפעט האט אנגעזאגט טיטוסען פון דער נייער שרעפה, איז וועס־פאסיאנוסעס זוהן אויפגעשפרונגען פון זיין לאגער אין דער פאלאטע, וואו ער האט זיך נור וואס געליינט אברוהען נאך דער בלוטיגער מלחמה אין די עזרות, און ווי ער שטעהט און נעהט, אהן כשורהר און אהן בעפוצונגען. איז ער האסטיג גע־לאפען צום בית המקדש כדי צו לעשען דעם פייער.

איהם זיינען נאכגעלאפען אלע אפסיה־דער און נאך זיי. די איבערגעשראקענע לעגיאנען אויף. די מעגשען האבען זיך געטראגען גלייך ווי די כוואליעס פון א ים און זיי האבען מיט זיך פול געטאכט אלע עזרות, כמעט געטרעטען אין פייער, א גע־פיל דער א קלאפעריי פון סי א נערוויש פון געזעהר, בעשריען קללות פרעכצען, מיט אין ווארט עס איז געווען שרעקליך.

מטוסעס קול זיין בייזער בעשריי און דער בייזער פייער האט יעצט אהן רחמנות חרוב געמאכט דעם געטליך וואונ־דערליכען בגין וועלכער האט געעישרט די וועלט איין טויזענד מיט הונדערט און דרייסיג יאהר זיבען מאנאס און פופצעהן טעג...

(ווערט פארגעצעט)

איז געגען די איצטיגע וואהלען אין קענערע

אטאוואַ מערץ 15

האָ. וו. ס. פילדינג, פראמינענטער מיטגליעד אין ליבעראלער פארטיי האט אין זיין העבאטע וועגען דער טראהן רע־דע ערקלערהט דאס טראגעדעם וואס ער האט אויסצוזעצען א סך געגען דער איצ־טיגער אדמיניסטראציע. איז ער אבער ניט מיט דער מיינונג אז קענערע דארף איצט אונטערפעהמען אן אנעמיינע וואהל.

באָרדען ניט נויטיג אין ענגלאנד

מר. פילדינג האט אין זיין רעדע גאנץ שטארק קריטיקירט די איצטיגע אדמי־ניסטראציע אויפווייזענדיג דאס א קענע־רער דעלעגאציע צום שלום קאנפערענץ איז אפסאָלוט ניט נויטיג, ווארום קע־נערע האט ניט קיין באזונדערע אינטע־רעסען א חוץ ד וואס גרויס בריטאניען האט, און זי האט אויף ניט קיין פא־דערונגען וועגען באשטימען גרענעצען. די דעלעגאציע טוט גאר ניט און מען דארף זי דארטען ניט האבען.

פארזיגעלטע טענדערס אדרעסירט צום אונטערצייכענטען און איטראסירט „טעג דער פאר עדוקיישיאנאל בלאק י. מ. סי. קינגסטאן אנט." וועלען ערהאלטען ווערען ביז 12 א זייגער נאכמיטאג מיטוואך דעם 19-טען מערץ 1919 פאר דער אויפכויאונג פונ'ם עדוקיישיאנאל בלאק ר. מ. סי. קינג סטאן אנט.

פעלגער און פאסאיפיקאציעס קענען גע־זעהען ווערען אין פארמען פון טענדערס קען מען באקומען אין די אפיסעס פונ'ם הויפט ארכיטעקט דעפארטמענט פון פאָלקס ארבייט, אטאווא. געגענאיבער די דאמיניאן געביידען, דזשענעראל פאסט אָפיס, מאָנטרעאל; סופערינטענדענט דא מיניאן געביידען פאסט סטיישאן טאראנטא, און ביים ארכיטעקט קינגסטאן אנט.

טענדערס וועלען ניט באטראכט ווערען איידען זיי וועלען זיין געמאכט אויף פאר־מען צוגעשטעלט פונ'ם דעפארטמענט אין איינקלאנג מיט די קאנדיציאנען פאראויס געשריבען.

יעדער טענדער מוז באגלייט ווערען פון אן אקצעפיטירטען טשעק פון א געטשאר־טערער באנק צאהלבאר צום אָרדער פונ'ם מיניסטער פון פאלקס ארבייט, אויף 10 פראצענט פון דער סומע פונ'ם טענ־דער. מלחמה הלואה באנדס פון דער דא־מיניאן וועלען אויף אָנגענומען ווערען אלס סעקיוריטי, אדער מלחמה הלואה באנדס און טשעקס אויב צוזאמענגעשטעלען די סומע.

בלו פרינטס קען מען באקומען אין אפיס פונ'ם הויפט ארכיטעקט, דעפארט־מענט פון פאלקס ארבייט, דעפאנירענדיג אן אקציפיטירטען טשעק אויף דער סומע פון 50 דאלאר צאהלבאר צום מיניסטער פון פאלקס ארבייט, וועלכער וועט צוריקגע־צאהלט ווערען אויב דער מענש וועט וועט געבען א געווענהליכען ביד.

ביי אדרעדער,

ר. סי. דעסטראטשערס

סעקרעטאר

דעפארטמענט פון פאלקס ארבייט,

אטאווא, פעב. 25, 1919

היט זיך פון דעם הוסט

קויפט א 35 סענטיגע פלעשעל פון דר. מייסענס הוסט רפואה און באַ־פריים זיך פון דער געפעהרליכער אנ־שטעקונג וועלכע פיהרט צו קאנסאמפ־שאן און לונגען אנצינדונג.

אבסאָלוט נאראנטירט.

ווערט פאַרקויפט נאר ביי:

Claude J. Halloran

קאט רייט דראגיסט

202 ראנדעס סטריט. וועסט קארנער סענטער עוועניו, טאראנטא.

טעלעפאָן ערלייד 1281.

קעשים

145¼ קווין וועסט

קעש'ס דזשעלערי סטאר פון 145¼ קווין מאכט בעקאנט דאס מיר מאכען אין ספעשעל סייל ביז איבער פסח פאר אלערליי דזשעלערי פון 25 ביז 30 פראצענט ביליגער ווי אימער אין אי־בעראל. ניט געבאפט. מען זאגט צו אין מען ניט. איהר קענט קומען זיך איבערצייגען.

14 סערעט טשיינס 90 סענט א פענעוועט.

נייע סטיילס דיימאנד לאוועלירס. דייטאָנד אויריינגלעך, אויף א גרוי־סער אויסוואהל פון דיימאנד רינגען מיט די לעצטע סטיל סעטינגס. אויך גראמאפאָנען און רעקארדס.

חתן כלה

זאלען דאס געהמען איז אכט!

מעררידזש לייסענס

קאן מען קריגען

אין אפסיס פון

אידישען זשורנאל

נאטיס! נאטיס!

די יעניגע וואס וועלען דא געהמען זייערע מעריידזש לייסענס וועלען קריגען גערעדיקט א שעהנעם בעריכט פון זייער חתונה פרייי.

בענוצט זיך מיט ריעזיג געלעגענהייט!

אדרעס פון דעם זשורנאל:

251-253 קווין וו.

צו זיין געזונד
האלט דיין אייער מאגען
העפי האם
ווירקט!
רייניגט! לויטערט!
דעם מאגען האם בלוט
פעקיריס אין אפטיק. צען סענט אין אפטיק.

אמת'ע דיאמאנטען מזומן

אדער קרעדיט

זייט זיכער צו קויפען ביי אונז דיאמאנטען. מיר זענען דיר־עקטע אימפארטירער פון ניאר־מאנטען. מיר האנדלען בלויז מיט דיאמאנטען. און מיר נאראנ־טירען דייך איינצושפארען וועניג־סטענס 20% אויף דעם וואס איהר קויפט. זייט זיכער צו זעהען אונזער גרויסען פאראק. פ י ר לאזען ארונטער א ספעציעלען דיסקאונט פון 10% פאר מזומן.

דזשייקאב כראס

15 טאראנטא ארטייד

נעגענאיבער טעמפערענס הס

בלויז חזן וולדאוווסקי

איז געשטענדיג ריין און פארזיכטיג

אלם מוהל

און אלם מסדר קדושין

אלע עלטערען און פינדער זאלען דאס נעהמען אין אכטערמאכט ווייל דאס איז אין זייער איינענעם בענעפיט. קאנטרי ליים קענען מיר אויך רומען אויף זייערע שכחות.

וואהנונג 63 בראנזוויק עוועניו. און טעלעפאָן קאלעדזש 1076

די ראשער, קאנלין און קאמפ.

איידיטארס, אקאונטענטס און קאמפילירערס פון רעפארטען

57 קווין סט. וועסט

טעלעפאָן ערלייד 3243

חזן מאנאוויטש

מוהל טוסחה און מסדר קדושין

איך בעט אלע מאסייטי ברידער, וועל־כע באלאנגען מיט מיר אין פרייד אוף איזראעלס היבראו קענעדיען סיך בענעוועלענט מאסייעטי ברעדרלי און אלע אידען פון מיקאל שמל שעמבערס און סיט האלדערס און אלע אידען פון טאראנטא, פארגעסט ניט צו צו רופען חזן מאנאוויטש צו אייערע שמחות! איך פארשפרעך און נאראנ־טיר די בעסטע צופריעדענהייט. ווען זאך בעגעשט אויף מיט א ברית מעג עס זיין אין הויז אדער אין אבי וועלכען האם־פיטאל אין סיטי אף טאראנטא וועל איך עס אטענדען מיט דאנק.

אריטע פאוויטיו נאנץ אומזיסט.

איך בעטם אויך אן קאונטרי אדרעדס.

ריכטיגע בעקאנדלונג און אטענשאן.

פארגעסט ניט מיין אדרעס:

רעוו. א. י. מאנאוויץ 233 בעווערלי סט.

מיין טעלעפאָן נומער איז קאל. 2033.

פאטראניזיט די איינצינע אידישע ווינדא קלינינג קאמפאניע

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז, פעקטאָרי, אפיסעס און סטאר קלינינג, בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פרייז. מיר מאכען אנטראקטען מא־נאליך און יעהר־ליך, 10 טעראלי סטריט. טעלעפאָן ערלייד 3027.

אוועגדען און יום־טובים טעלעפאָ־נירט קאל. 5619

NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY, 10 TERAULEY ST

ארבייטער פארלאנגט

פארלאנגט פינישערס צו פענטסנאר עקספיריענסד זאלען זיך נאכפרעגען לעמפערט און פערגסאן 80 טשעסטנאט סט.

פארלאנגט א יונגען באי וועלכער קען לעזען און שריי־בען אידיש, א גוטע געלעגען־הייט זיך אויסצולערנען א גו־טע טרייד. געצאהלט אין צייט פון דער לעהרע. נאכפרעגען אין אידישען זשורנאל.

עקספיריענסד דעזיינער מענטרדזשער אן סיילסמאן פון ליידיעס קלאָוק סוטס און דרעסעס פערלאנגט א פארטנער מיט איינוועסטמענט צו עפענען ביזנעס אין די ליין אהער פערלאנגט פארטנערשיפ אין א געעפענטע ביזנעס. אויך קען אויך אינוועסטען עטליכע טוזענד דאלאר מאכט אן אפאיינטמענט צום „זשורנאל". באקס 185

5290 3 16

פערלאנגט עקספיריענסד מענער שניידער פאר בעסטע ארבייט און אויך א מיידעל וואס קען נייהען מיט'ן האנד עקספיריענסד ניט נויטיג. ליווי בראָ־דערס 32 קינג סטריט וועסט אפסטערס.

5179 3 17

פערלאנגט שניידערס פאר קאסטום ארבייט נאכפרעגען מאקס ראזענבערג, קיטשענער אנטעריא.

5293 3 19

פערלאנגט אין עקספיריענסד קאָ־טער צו קלאָוק. נאכפרעגען פאָנשיין קלאָוק קאָ. 77 פיטער סטריט

5234—3—16)

פארלאנגט
בייסטערס,
פינישערס,
מאָטען נייהערס צו וועסטס.
ע. דזש. העקבערען און קאָ.
50 יארק סטריט.

5235—3—17)

פרעלאנגט מיידלאך לייגינג מייפערס אחר קעפס, וואך ארבייט, גוטע ווייהשעס נאכפרעגען גרינבערג און סענטנער, 431 קינג סט. וועסט.

5268—3—18

פערלאנגט א ערשטע קלאס סקוירט אפרייטער, גוטע ווייהשעס. נאכפרעגען ב. האָפסמאן און קאָ. 367 יאנג סטריט

5267—3—18)

פערלאנגט א יונגע מיידעל אלס טייפ־רייטערין און סטענאגראפערין, מוז קע־נען אידיש. די וועלכע קען רוסיש אדער פוילישיש פארנעצייגען. נאכפרעגען זיך די. נראנער 181 קווין סט. וועסט אדער 32 בעלוויו עוו. טעלעפאָן אלעדזש 6463

5265—3—16)

ביזנעס שאנסען

עלעקטריק, פלאמבינג און רעדיעטער פון אויטאמאָביל, דעכער ארבייט, צו ביליגע פרייזען. מ. סילווערמאן און קאָ 189 קווין סט. וועסט, טעלעפאָן עדעלייד 2660.

4730—3—17)

טעלעפאָנירט אדעלייד 153.
פאר מעסענדזשער.
אלע סאָרטען שערען געשארפט און גע־שליפען פון 10 סענט און העכער. אלע סאָרטען רייזער בליידס געשארפט. אויך די געוועהנליכע רייזערס געשארפט און געשליפען און אריינגעשטעלט נייע העגטלאך צו רייזערס.
מיר קומען נאך דער ארבייט.
די אלערט, שארפער, רעג
180 באטהוירסט סט. טאראנטא. אנט.

4503

עלעקטרישע פיטשטשורס עלעקטרישע פארמאכטע ווייערינג ווערט פון אונז אריינגעשטעלט אין אלטע הייזער. מיר מאכען אויף מאטאָר־ ווייערינג, רי־פיירס און אלעס אנדערעס אין דער עלעק־טרישער ליין. ארבייט איז נאראנטירט. עסטמיטס ווערען פרייי געגעבען. ארט עלעקטריק 307 יאנג סט. פאן מעין 2413.

4117—6—7)

עקסטרא

א גרויסער סייל אויף דריי נודס און פארטיגע זאכען, קינדערשע קאוטלאך, שיכלאך און סטאקינס אלערליי, אלעס האלב פרייז פון מאָנטאג דעם 10-טען מארטש ביז דעם 21-טען אין 142 דאנ־דעס סטריט וועסט מיסעס מאכאָווסקי.

5106 3 19

אויפמערקזאם צו קארפענטערינג

סטאר פיקטשורס און, שניידער שע־פער ווערען פינקטליך איינגעארדענט. אויך ווערט געפיקסט פארניטשור. נאָכ־פרעגען ס. סטיינער 665 קווין וועסט. טעלעפאָן אדעלייד 3359.

4792—3—18)

זוילט איהר שלאָפען רוהיג?

מיר פיקסען מאטראצען און בעטען, מיר מאכען אזוי גוט ווי ניי. מיר פיקסען לאנטשעס און פארלאר סעסס אזוי ווי ניי. איהר קענט קריגען אימער צו קויפען נייע מאטראצען אלע סייזעס פון $4.00 און העכער אן לאנטשעס פון $6.00 און העכער. פאר ביזנעס לייטע אן עקסטרא פרייז. איהר קענט אפפאָנען מיין 2586, אין 359 פארלאמענט סט.

5161 —3—17)

ארבייטער פארלאנגט

פארלאנגט אפרייטארס צו סקוירט און דרעסעס, סטעדי ארבייט און גוטע ווייהשעס נאכפרעגען נא־שיאנאל דריינוגס 6 וועלינגטאן סט. וועסט

5236—3—17)

פערלאנגט פון פערלערס טייערס, מיר בעצאהלען ביז 15 סענט א פונט.
עקסעלענד טייער רעפערינג קאָ. 3 עדוואַרד סט.

5270—3—17

פערלאנגט א ליידיעס שניידער, אפ־דייטארס, שניידער און פינישערס. קען אויך ארבייטען נור אווערטיים, גוטע ווייהזשעס. גלייך פרעגען מר. גאָלד 105 וויליאם סטריט. טעלעפאָן עדעלייד 3379

5257—3—18)

אנגענטען פארלאנגט, פארטרעט אנגע־טען פערלאנגט פאר גוטע פרינטס פינ־שינג איז אונזערע ספעציאליטעט פרעימס און אלעס צו ביליגע פרייזען, גוטע סוירס ווים יוניטעד ארט קאמפאניע 4 בראנז־וויק עווענוי.

5022—4—3

פערלאנגט א ליידיעס שניידער אין נאָרט ביי אנטעריא, גוטע ווייהזשעס, גא־ראנטירט אויף א גאנצען יאהר ארבייט. פאר נאך אויסקינפטע זיך ווענדען מר. בראון 30 קעמעראן סט.

פערלאנגט א פרוי צו ארויסהעלפען אין א רעסטאראנט קיטשען, 218 קווין סט. וועסט.

פערלאנגט א קאסטומער שניידער, 69 קינג סטריט

פערלאנגט א טיילאר אפערייטאר צו ליידיעס קאסטאם ארבייט, 772 קאָלערדזש סטריט.

5276 3 18

פערלאנגט א מיידעל צו נייען באָ־טאנס און אויך באיעס וואס ווילען לער־נען א גוטע טרייד, קווין ריין קאָוט קאָ. 218½ קווין וועסט.

3272 3 17

פערלאנגט אפערייטארס צו קלאָוק. נאכפרעגען מאנשיין קלאָוק קאָ.
77 פיטער סטריט

5286 3 17

פערלאנגט עקספיריענסד פינישערס, באטאן נייערס, סטעדי ארבייט נאראנ־טירט. גאָלדהאמער 539 קינג סטריט וועסט.

5285 3 17

פערלאנגט עקספיריענסד סקוירט און דרעס אפרייטערס. פיס וואַרק, גוטע פרייז־זען. זיך ווענדען „גאָלד סקוירט קאָ." 553 קווין סט. וועסט.

5219—3—19)

פערלאנגט עקספיריענסד האנד נייי־הערס, גוטע ווייהזשעס געצאהלט. נאָכ־פרעגען עקסקלוזיוו סקערט קאָ. 73 עדעלע־לייד סט. וועסט.

פערלאנגט פינישערס צו פענס און אויך מיידלאך צו לערנען נייהען. דזשיי־קאָבס, 499 עדעלייד סט. וועסט

פערלאנגט אפרייטערס צו קלאָוק און סוטס, פינישערס, באָטען נייערס. בעסטע ווייהזשעס געצאהלט. נאָכפרעגען פאסלאנס און סאָנס. 296 ריטשמאנד סט. וועסט.

פערלאנגט אפרייטערס און פינישערס. וועגדען זיך זאפארט. די מאָדעל קראפט קאָ. 34 סט. פעטריק סטריט.

5253—3—17)

פערלאנגט עקספיריענסד סקוירט אפ־רייטערס און באָטען נייהערס צו קלאָוקס און סוטס. נאָכפרעגען די פרינצעס דאר־לינג ביילדינג, ספעדיינג עוו. 5-טער פלאָר.

5232—3—17)

פערלאנגט א גוטען שניידער, אפריי־טאר צו ליידיעס קאסטאם סוטס. וואך ארבייט. נאָכפרעגען ווייניסטאָק 762 באטהוירסט סט.

5251—3—16)

פערלאנגט א סיעם פרעסער אויף א מאן צו לערנען דעם פאך. נאָכפרעגען ארט טיילערינג קאָ. קארנער מארקהעם און קאלעדזש. דזשאו סטוטניק.

5250—3—16)

פערלאנגט מענער צו סארטירען רעגס. ע. פולען, 20 מאד סטריט.

5246—3—16)

פערלאנגט א מיידעל צו נייהען מיט'ן האנט. טשיזוואורס, 115 קינג וועסט.

5243—3—16)

פערלאנגט א טיילאר צו טאן ריפּיי־רינג און אלטעריישאנס. טשיזוואורס, 115 קינג וועסט.

5242—3—16)

פערלאנגט עקספיריענסד פרעסער צו ליידיעס קאסטס און סוטס. אויך ערשטע קלאס באָטען נייהערס. נאָכפרעגען דזש. ווינטערס, קינג און ספעדיינג עוו. ה.

5239—3—16)

פערלאנגט פרויען פינישערס פאר מענער קאוטס און באָטען נייהערס. נאָכפרעגען האל, סוירדזשעס און שניידערס. נאכפרע־רען גארט אמעריקאן טיילארס 37 אדע־לייד וועסט.

5292 3 18

צו פערענטען

צו פארענטען א אויטאָמאָביל גא־ראדזש פאר איינער אדער צוויי קארס. אויך א פליים פאר סטארעדזש איבער דעם גאראדזש 118 בעלוויו עוו.

5194—3—16)

צו פאררענטען א פלעט פון 3 אָדער 4 רומס מיט אלע קאָנוויניענס, א קינק אין קיטשען און עלעקטריק פיקטשורס, און סעפרעט געז 254 בעלוואורד עוועניו.

5223 3 16

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס מיט אלע קאָנוויניענס, 192 אנעריא סט.

5222—3—16)

צו פארענטען א פלעט פון 4 גרויסע רומס מיט אלע קאָנוויניענס. סעפרעט געז 37 ד'ארסי סטריט.

5225—3—16)

צו פערענטען א פלעט פון 3 אדער 4 רומס מיט אלע קאָנוויניענס, סעפרעט געז. 225 בעווערלי סט.

צו פארדינגען א פלעט מיט אלע קאָנוויניענס. נאָכפרעגען 104 באלדווין סטריט.

5269—3—17)

פערלאנגט 3 אדער 4 רומס אפארט־מענט מוז זיין מיט אלע קאָנוויניענס, אנשטענדיגע פאמיליע אהן קינדער, וועט צאהלען א גוטע פרייז פאר דעם ריכטיגען פלעט. שרייבען „זשורנאל" באקס 600

5241—3—16)

ביזנעס סויפען אוז צו פערקויפען

ווער עס וויל קויפען גוטע וואנענס און אויך פיקסען מיר וואָנענס ביליג. גוטע ארבייט גאראנטירט. נאָכפרעגען 44 פי־טער סטריט.

4786—3—18)

איך וויל בעקאנט מאכען, אז איך האָב געעפענט א האוענס שאָפּ, ספעשעל רי־פיירינג, איך פיקס אלטע, און מאך נייע.

הערי סאמאָלאָוויטש 37 עמערען סטריט.

4945—3—27.

א סאליד בריק הויז צו פארקויפען מיט אלע קאָנוויניענס, מיידזשאר סטריט נעבען קאָלערדזש. נאָכפרעגען בוק 279 קווין וועסט, טעלעפאָן ארעלייד 1493.

5274—3—17

א הויז פון 11 רומס $14.000 אויף דזשארוויס סט. נעבען קארלטאָן סטריט, הארדוואור פלאטס, נעז און עלעקטריק, ביליג. טעלעפאָן מיין 828, 296 דזשאר־וויס סט.

5238—3—18)

צו פערקויפען א גוטע איינגעטרייטע קלאָדינג ביזנעס אין אריליא. נאָכפרעגען 79 בראנזוויק עוו. טעלעפאָן קאלעדזש 2725.

5163—3—17)

צו פארקויפען א קלינינג און פרעסינג עס איז גוט פאר א ליידיעס טיילערינג אין 865 לענדסדאן עוו. אין אוועגד זיך נאָכ־פרעגען 39 עלם סטריט.

5266—3—20)

צו פארקויפען א הויז פארניטשור, זעהר א גוטע פיאנא, א דייניג רום סעט, א לייבערעדי סעט, א ניקעל פליטער בעט, נאָכפרעגען דורך טעלעפאָן דזשאנקשאָן 3091

5245—3—17)

צו פארקויפען א סטאר מיט 2 רומס, 2 נייע מאשינען, א טעפער מאשין, באטען האָן מאשין, א מאָטאָר, א סודזשער מאַ־שין, א פרעס מאשין, א האנט איזען און נאָך קוטע פיקטשורס, גאראנטירט א לע־בען צו מאכען. אורזאכע פארטנערשיפ 1167 האנדעס סט. וועסט טעלעפאָן פארק־דייל 5641

5196—3—16)

אן איינגעטריטע ליידיעס טיילא־רינג פאר די לעצטע 6 יאהר, מוז גלייך פערקויפט ווערען. אורזאכע פאהרט אוועק אין די סטייטס. ווענדען זיך אין 842 דאוועריקירדס האוד.

5199—3—16)

פארמס צו פארקויפען.

פופציג אקער, אימפלעענטס און סטאק, נעבען א סטיישאן, סטארס און א „מאטאר דאוד", א הויז בארן, וואסער פרוכטבאר, מען קען זיך באלד אריינציהען, דער הייס, און די שטוב געהט כמ־רעדלאך... די מאמע שטעהט ב־וועגן און שווייצט...

— קומט אריין, האט די מאמ־זיך אנגערופען צו צוויי הייס־בתים וואס זיינען שטעהן געבליי־דער שוועל "כעני בפתח" מיט א־פאטשיילע אין איינעם'ס האנט.

— שלמה, לייה מיר נאר א־ציגער; כ'ז דער טאטע וועט אר־וועס זיך די מאמע צו שלמה'ן נע־אין שלמה האט איר זיין איינצ־ציגער אונטערגעטראגען. די מא־איר איבערין ביסעל מיינע פון א־וואס אויף דעם אמאד אדוהסנע־דאס גאנצע קליין געלט איהר'ס בעלי בהים אפגעגעבען.

די טיר אונטער זיך כיט צוגעמ־אן אלטער איד. אן אויסגעבלייב־פעסיאנאלער אריבאר איז אין ש־

— איך האב ניט א גראשע־ומט טעמל אין ווייסט קאָ.

— פרעג ניט נוטער ברוד־

— פרעג ניט נוטער ברוד־

— נו וויפיעל האסטו שוין

האט איין אריבאר איזיגע א כ־אויף דער נאס א פרעג געטוו.

— פרעג ניט נוטער ברוד־

זיך בעסער צו... עס נעהמן הייגט־אריבע לייט ארום... האט דער־איהם געוואדענט, און איז גלייך

עס דשומעס אין שטוב ווי־ביהנשטאק, אלע קינדער זיינען ה־דער הייס, און די שטוב געהט כמ־רעדלאך... די מאמע שטעהט ב־ווען און שווייצט...

— קומט אריין, האט די מאמ־זיך אנגערופען צו צוויי הייס־בתים וואס זיינען שטעהן געבליי־דער שוועל "כעני בפתח" מיט א־פאטשיילע אין איינעם'ס האנט.

— שלמה, לייה מיר נאר א־ציגער; כ'ז דער טאטע וועט אר־וועס זיך די מאמע צו שלמה'ן נע־אין שלמה האט איר זיין איינצ־ציגער אונטערגעטראגען. די מא־איר איבערין ביסעל מיינע פון א־וואס אויף דעם אמאד אדוהסנע־דאס גאנצע קליין געלט איהר'ס בעלי בהים אפגעגעבען.

די טיר אונטער זיך כיט צוגעמ־אן אלטער איד. אן אויסגעבלייב־פעסיאנאלער אריבאר איז אין ש־

— איך האב ניט א גראשע־ומט טעמל אין ווייסט קאָ.

— פרעג ניט נוטער ברוד־

— פרעג ניט נוטער ברוד־

נראטעריעס, רעסטאראנטס וועלכע

יוזען אונזערע שמעקעדיגע טהע און קא־פי קריגען א גוטען נאָמען, ווערען ער פאלגרייך. פיפעלס טהע און קאפע סטאר 284 קווין סט. וועסט, פאן אדעלייד 5270

צו פארקויפען זומער העט טריטינגס שטרוי רובינס, פערשיערענע וועלוועטס זעהר ביליג נאכפרעגען מר אייזלער 61 מעפאָל סטריט.

5289 3 16

צו פארקויפען א דזשאנק ביזנעס, גא־ראנטירט צו מאכען א לעבען פאר איינע אדער 2 פאמיליעס. א פאָפּוליישאָן פון 13.000 און נאר איין דיילער. א גרויסער בארגיין פאר'ן שנעלען קויפער.

טאראנטא מעטאל און ווייסט קאָ.

231 קינג סט. איסט.

5226—3—19)

פערלאנגט א ליידיעס שניידער, אפ־דייטארס, שניידער און פינישערס. קען אויך ארבייטען נור אווערטיים, גוטע ווייהזשעס. גלייך פרעגען מר. גאָלד 105 וויליאם סטריט. טעלעפאָן עדעלייד 3379

5257—3—18)

אנגענטען פארלאנגט, פארטרעט אנגע־טען פערלאנגט פאר גוטע פרינטס פינ־שינג איז אונזערע ספעציאליטעט פרעימס און אלעס צו בייליגע פרייזען, גוטע סוירס ווים יוניטעד ארט קאמפאניע 4 בראנז־וויק עווענוי.

5022—4—3

פערלאנגט א ליידיעס שניידער אין נאָרט ביי אנטעריא, גוטע ווייהזשעס, גא־ראנטירט אויף א גאנצען יאהר ארבייט. פאר נאך אויסקינפטע זיך ווענדען מר. בראון 30 קעמעראן סט.

פערלאנגט א פרוי צו ארויסהעלפען אין א רעסטאראנט קיטשען, 218 קווין סט. וועסט.

פערלאנגט א קאסטומער שניידער, 69 קינג סטריט

פערלאנגט א טיילאר אפערייטאר צו ליידיעס קאסטאם ארבייט, 772 קאָלערדזש סטריט.

5276 3 18

פערלאנגט א מיידעל צו נייען באָ־טאנס און אויך באיעס וואס ווילען לער־נען א גוטע טרייד, קווין ריין קאָוט קאָ. 218½ קווין וועסט.

3272 3 17

פערלאנגט אפערייטארס צו קלאָוקס. נאכפרעגען מאנשיין קלאָוק קאָ.
77 פיטער סטריט

5286 3 17

פערלאנגט עקספיריענסד פינישערס, באטאן נייערס, סטעדי ארבייט נאראנ־טירט. גאָלדהאמער 539 קינג סטריט וועסט.

5285 3 17

פערלאנגט עקספיריענסד סקוירט און דרעס אפרייטערס. פיס וואַרק, גוטע פריי־זען. זיך ווענדען „גאָלד סקוירט קאָ." 553 קווין סט. וועסט.

5219—3—19)

פערלאנגט עקספיריענסד האנד נייי־הערס, גוטע ווייהזשעס געצאהלט. נאָכ־פרעגען עקסקלוזיוו סקערט קאָ. 73 עדעלע־לייד סט. וועסט.

פערלאנגט פינישערס צו פענס און אויך מיידלאך צו לערנען נייהען. דזשיי־קאָבס, 499 עדעלייד סט. וועסט

פערלאנגט אפרייטערס צו קלאָוקס און סוטס, פינישערס, באָטען נייערס. בעסטע ווייהזשעס געצאהלט. נאָכפרעגען פאסלאנס און סאָנס. 296 ריטשמאנד סט. וועסט.

פערלאנגט אפרייטערס און פינישערס. וועגדען זיך זאפארט. די מאָדעל קראפט קאָ. 34 סט. פעטריק סטריט.

5253—3—17)

פערלאנגט עקספיריענסד סקוירט אפ־רייטערס און באָטען נייהערס צו קלאָוקס און סוטס. נאָכפרעגען די פרינצעס דאר־לינג ביילדינג, ספעדיינג עוו. 5-טער פלאָר.

5232—3—17)

פערלאנגט א גוטען שניידער, אפריי־טאר צו ליידיעס קאסטאם סוטס. וואך ארבייט. נאָכפרעגען ווייניסטאָק 762 באטהוירסט סט.

5251—3—16)

פערלאנגט א סיעם פרעסער אויף א מאן צו לערנען דעם פאך. נאָכפרעגען ארט טיילערינג קאָ. קארנער מארקהעם און קאלעדזש. דזשאו סטוטניק.

5250—3—16)

פערלאנגט מענער צו סארטירען רעגס. ע. פולען, 20 מאד סטריט.

5246—3—16)

פערלאנגט א מיידעל צו נייהען מיט'ן האנט. טשיזוואורס, 115 קינג וועסט.

5243—3—16)

פערלאנגט א טיילאר צו טאן ריפּיי־רינג און אלטעריישאנס. טשיזוואורס, 115 קינג וועסט.

5242—3—16)

פערלאנגט עקספיריענסד פרעסער צו ליידיעס קאסטס און סוטס. אויך ערשטע קלאס באָטען נייהערס. נאָכפרעגען דזש. ווינטערס, קינג און ספעדיינג עוו. ה.

5239—3—16)

פערלאנגט פרויען פינישערס פאר מענער קאוטס און באָטען נייהערס. נאָכפרעגען האל, סוירדזשעס און שניידערס. נאכפרע־רען גארט אמעריקאן טיילארס 37 אדע־לייד וועסט.

5292 3 18

YOLLES
HIGH CLASS FURNITURE

אז איהר קויפט פוירניטשור ביי יאלעס'ן טייגט דאס אז איהר קריגט ריכטיגע בע־האנדלונג.

יאלעס'עס פוירניטשור סטאר איז אנערקענט אלס די הויז אף קוואליטי.

ווען קויפט איהר פוירניטשור אויף פסח?

ווייסט איהר אז ביז פסח איז נאך 4 וואכען און צו קויפען פוירניטשור מוזט איהר אייך צוריילען, וואס ווארטען ביז דער לעצטער מינוט איז נישט אלע מאהל גוט. קומט איצט, און קייבט אייך אויס וואס אייער הארץ גלוסט אזן טור וועלען דאס אייך צושיקען מיט אוגזערע שנעלע אויטאמאביל דעליווערים. אייער קרעדיט איז שטענדיג גוט ביי יאלעס'ן. יעדער ווייסט דאס יאלעס פערקויפט פוירניטשור אויף לייכטע אויסצאהלונגען אזוי גוט ווי אנדערע סטארס פאר קעש. איהר ברויכט נישט זארגען וועגען געלד ווען איהר קויפט פוירניטשור ביי יאלעס'ן. אונזערע פרייזען זענען רעדוצירט

קויפט אייערע פוירניטשור ביי יאלאסען

ווען איהר דארפט, און זייט זיכער דאס אייערע פרייזען קויפען אויך דא, ווען דאס איז דער איינציגער פוירניטשור סטאר וואס פארקויפט פוירניטשור אויף לייכטע צאהלונגען פאר קעש פרייזען

מיר פארקויפען אזוי ביליג פוירניטשור אויף פיימענטס ווי אנדערע סטארס פיר קעש

L. YOLLES
379-81 QUEEN ST. W. (Cor, Peter)

דער סטאר איז אפען יעדען ביי נאכט. טעלעפאן עדלייד 437

ארימע לייט

(פארזעצונג פון פייריזש 4)

א צייט נאך פאר פורים, האט די זון גע רעגענט מיט וואריטער ליכט, דער ווינט האט די בלאטעס פון שטעדטעל געטרי קענט, און וועז פורים אין ענדליך געקו מען, זיינען שוין טרוקענע סטעזשקעס און שטעדטעל געווען. און אונזערע אידען האבען פריי געקאנט-געהן איבער די גאסען אהן קאלאשען. און די לאנגע קאפאטעס זיינערע האבען זיך מעהר אין בלאטע ניט געשמוצט...

אסתר תענית שוין און אוועגט, האבען זיך די פורים שפיעלער אנגעהויבען מערקען אויף די גאסען דא און דארטען מערקט זיך א פאארעל. אן איינצעלנער פארשטעלטער און גאר גאנצע גרופען כנופיא'ס קבצנים...

שוין אין דער פריה, גלייך נאך דעם דאווענען, האבען זיך די אביזנים אונזערע פארשפריים איבער די גאסען פון שטעד־טעל, ווי די קראהען אויף די חורבות פון א שטילען שלאכט פעלד. און געוואנג פון זונען שיין האט זיך איינער פאר דעם אז דערען געיאגט. אויף די הייזער זיך תאוה'ריג געווארפען...

און האט איין ארימאן א צווייטען באגעגענט. האבען זיי זיך ביידע מיט חשד אנגעקוקט. איינער איז דאך דעם אנדערען דעם וועג פארלאפען געוואלט די ערשטע נוטע נדבה קריגען... האט א פראפעסיאנע לער ארימאן זיך אנגעשלאגען אין איינעם פון די בעלי בתישע ארימע לייט. האט ער אים מיט קנאה אנגעקוקט, און א טי־פען זיפץ דערביי געטון, ער האט שוין זי כער איצט מעהר, וויפיעל איך וועל מא כען איבער דעם נאנצען טאג, האט ער זיך געטראכט, צוהאלטענדיג כושעת מעשה די קליינערס אין זיין האנט...

— נו וויפיעל האסטו שוין געמאכט האט איין ארימאן זיינעם א באקאנטען אויף דער נאס א פרעג געטון.

— פרעג ניט נוטער ברודער אייל זיך בעסער צו... עס נעהמען היינט צופיעל ארימע לייט ארום... האט דער ערשטער איהם געוואדענט, און איז גלייך אוועק.

עס זשומעט אין שטוב ווי אין א ביהנשטאק, אלע קינדער זיינען היינט אין דער היים, און די שטוב געהט כמעט אויף רעדלאך... די מאמע שטעהט ביים אויס ווען און שווייצט...

— קומט ארויף. האט די מאמע מיינע זיך אנגערופען צו צוויי היימישע בעלי בתים וואס זיינען שטעהן געבליבען אויף דער שוועל "בעני בפתח" מיט א דויטער פאטשיילע אין איינעם'ס האנט

— שלמה, לייה מיר נאר דיין פער צינער, כ'ו דער מאטע וועט ארייגנקומען וועט זיך די מאמע צו שלמה'ן געווענדעט. און שלמה האט איר זיין איינציגען פער ציגער אונטערגעטראגען, די מאמע האט איר איבעריג ביסעל מינץ פון א שעלעבעל וואס אויף דעם מאמאר ארויסגענומען און דאס נאנצע קליין געלט איהר'ס די צוויי בעלי בתים אפגעגעבען.

די צוויי בעלי בתים האבען נאך רעכט די טיר אונטער זיך ניט צונעמאכט. און אן אלטער איד, אן אויסגעבייכטער פרא פעסיאנעלער ארימאן איז אין שטוב ארייגן

— איך האב ניט א גראשען ביי זיך, ומט ארויף שפעטער... מיין מאן איז נ' א. האט זיך מיין מאמע פרום פארענט

פערט ניט קאנענדיג קוקען דעם ארימאן גלייך אין פנים פאר בושה...

דער ארימאן האט א בייזען בליק אויף דער מאמען און א ליידענשאפטלי כען אויף די פריש אפגעבאקענע, נאר וואס פון אויוועז ארויסגענומענע פורים קיילעטשען, — געווארפען, מיט דער טיר א קלאפ געטון, און ביין אוועק.

— אז דערשטיקט און דערווארגען זאלען זיי מיט זייערע פורים קוילעטשען ווערען... זיי האבען מיר אפילו קיין אין גראשען ניט געגעבען... שעלט דער אלי מאן און קלאגט זיך אין דריסען פאר דער טיר, פאר א צווייטען ארימאן, וואס ער האט גלייך אנגעטראפען.

— געהט אפילו אהין ניט ארויף, ווארענט ער אים צו לעצט — זיי זיינען ערגער ווי די אינוואוינער פון סדום.

די צוויי זיינען נאך דעכט פון דער טיר ניט אוועק, און צוויי היימישע בעלי בתים ארומע לייט מיט דויטע פאטשי

פאר די טלחטה קרבנות

ביי מר און מרס וויינטרויב פון 262 קלערמאנט סטריט איז געפיירט געווא־רען דער 15 יעהריגער געבורטס טאג פון זייער טאכטער מאלי וויינטרויב און גע־זאמעלט 4 דאלאר פאר מלחמה קרבנות מרס וויים און מרס סיגאל האבען גע־בראכט דאס געד אין זשורנאל אפיס

3232

מושב זקנים קוויטרונגען

מר און מרס. וויינטרויב פון 262 קלערמאנט סטריט האבען געמאכט פאר זייער טאכטער מאלי א געבורטסטאג פארטיי זונטאג דעם 9-טען מערץ און עס איז געזאמעלט געווארען 12 דאלאר. סעם וויים און שלמה סיגאל האבען בעצאהלט 4 דאלאר דאס זייערע טעכטער מאלי און דזשעני זאלען אפטראגען די גאלד.

דער מושב זקנים דאנקט די מנדבים און זאמלער.

בעקער, פרעזידענט.
פוטרעקאווסקי, קאמיטע.

5279

פורים אדער פסח
אין הויז דארף שטענדיג זיין ווארעם

דערווייל האט מען נאך ניט אויסגעפינען קיין אנדער מיטעל מיט וואס צו ווארימען ווי קוילען

פארזיכטיגע מענשען גרייבען זיך ניט נאר צו מיט קוילען, נאר זיי זעהן אויך, אז די קוילען זאלען זיין גוטע אזן שטיינער, און געבען די בעסטע דיענסט פאר דעם געלד.

איטאן קוילען
מיינט א שטענדיגער יום טוב איז הויז

לעגט ניט אפ מיט אייערע ארדערס, ווייל קוילען וועלען נאך טייערער ווערען

The EATON COAL CO.
PHONE AD. 2696

איטאן קאהל קא.

אפיס 352 קווין סטריט וועסט — טעל. עדל. 2696

מאטינעע 10, און 15 סענט.
אבענדס 10, 15 און 25 סענט.

HIPPODROME

די וואך פון מערץ דעם 10-טען
ספעציעלע פיטשער
דער באריהמטער טאם מעקס אין
„באהאנדעלט זיין שלעכט".
די טיעט אראיא טרופע, לעבא מע־
ראף טריא, לאסאל און לאהעט, פהיל־
ברוק און דעוועאן, די הארטוויקט.
פאטהע נייעס, פאטהע קאמעדיע.

ALLEN
די גאנצע וואך

העגרי ב. וואלטהאל

אין

פארשע נעויכטער

נאך דער בערהמטער ערצעהלונג
פון לואיס דזשאזעף וועגס

RIO THEATRE
קווין און מיכאל סטריט.

מאנטאג, דינסטאג און מיטוואך
דעם 17, 18 און 19 מערץ
ווערט געוויזען

„דער וועג נאך פראנקרייך"

איך ווערט געוויזען

אקאמף פאר טיליאנען

ביי ווילאם דונקאן

אין א פראדוקשאן ביי מאקס סעמעט

זיין ב'טערע פיר

הזן קאפלאנס
שיפס קאנטאר

איז דער פליס וואו איהר קענט בעקומען אלע פארטען אינשורענס פון די שטארק סטע קאמפאניעס אין די וויקטאר וויקטרא לאנד מיט רעקארדס בעקומט איהר

אן הזן קאפלאנס שיפס קאנטאר

הזן קוזין סט. טעלעפאן ארדלייד 239
בוהלשאפט און סידור קדושין נעהמען
איך אן מיט די בעסטע צופריעדענהייט

טליתים
ספרים
ליטעראטור,
דיקשאנערים
אין

דוואַרקינס

בוכהאנדלונג
525 דאנדעס וועסט
לייבערערס קלובס און זאָ ווייטער
באקומען זייער געוועהנליכען דיסקאנט

נאטיס צו האמיקטא־נער אידען
יונה ק. שעכטער

האט געמופט אין 65 איסט עזר נארטה טעלעפאן ריידזשענט 5416.

דארטען נעפינט זיך דער צייטוויליגער אפיס פון די צייטונגען. ביכער, און אויך דער סטאק פון טליתים סידורים, מעזידוש לייסענס, סיטיזען פייפערס. אדרעסס פיר צייטונגען ווע רען פינקטליך אטענדעט ווי בעפאר אויך טיקעטס צום אידישען טעאטער ווען עס שפיעלט אין האמילטאן.

James L. SHEKTER
Justice of the Peace
Issuer of Marriage Licenes

אונאונסערכאלאנ
12 סיקאנ ביז 11 נאכסיקאנ
נאכסיקאנ 11 סענט, 11 סענט
אוועגר 10 סענט 15 ס אז. 5

LOEW'S
„אעדרס יאנג סטרים מהעאטר"

מעל סיין נאנאנ — מיי מלאם הארעוויל — לאסט טיים רעזערווירט

די וואך פון מערץ דעם 17-טען

די יונגע ליעבלינג טשארלעס רעג אין „די גוירל הארדשעף".

א זעהר שעהנע בילד וועלכע פארשאפט הארציגען געלעכטער פון אנפאנג ביז סוף. זעקס שעהנע אויסגעזייכנטע וואדעוויל אקטען. לאוס בריד טיש קענעדיען ווילי. מאט און דזשעף קארטונס. די פארשטעלונגען אין וויגטער נארדען וואו די פלעצער זיינען רעזערווירט זייטען די זעלבע ווי אין לאוס טעאטער.

לואיס מ. סינגער
לאיער און נאטארי פאבליק

פיר אנדערע זאכען אלע פרעוויינטס, סין סענטרע

יש שפיס 164 סיסקא סטריט — אדרעסאן אדרעסייד 919
איינגאנג 488 פאלטערסטאן בולוואר — טעלעפאן קאלעדוש 4866.

צו אלע מיינע באקאנטע

מ. דובינסקי

האט ערעפענט א פיר סטאר אין 29 סט. ענדרו סטריט

איך פארקויף היי און האבער צו די בילינגסטע פרייזען. איך פארקויף טשיקען פוד מיקסט פאר 3 דאלאר מיט 50 סענט א הונדערט. און 27 פונט פאר א דאלאר. דעליווערט איבעראל.

דובינסקי 29 סט. ענדרו סטריט
טעלעפאן קאלעדוש 7235.

מיכאעל אנדזשעלא מיזיק שוק

Prof. Michael Angelo

סטודיא טעלעפאן 450 ספרייאר עוועניו
סטודיא רום 3 קאל. 17.

די פראגע איז אימער געווען וואוהין קען איך שי־קען מיין קינד צו נעהמען לעסאנס. אדער ווייסט איהר פון א גוטען מוזיק לעהרער.
דער ענטפער איז יעצט אויף'ן פלאץ.
מאסטער מיכאעל אנדזשעלא באזיצט די גרייסע רעפוטאציע אין אמעריקא און קענענדע אלס ער־פאהרענער לעהרער אויף פידעל, מאנדאלין, קאר־נעט, סאקסאפאן און אלע אנדערע בלאז אזן און סטרונגס אינסטרומענטען פון אנפאנגער ביז פראפעסיאנעלע.
ספעציעלע אויפמערקזאמקייט ווערט געגעבען צו לערנען.

באקאנטמאכונג צו אלע ביזנעסלייט

צוליעב דער באקוועמליכקייט פאר אונזערע קאסטומער געהען מיר מופען דעם 4-טען מארטש אין א גרעסערען פלאץ נומער 30 וועלינגטען סטריט, וואו מיר וועלען קענען געבען אונזערע קאסטומער די בעסטע צופריעדענהייט.

CAPLAN, 229 QUEEN W.
אויף האבען מיר א ספעשעל מואוינג סייל מיט רעדוצירטע פרייזען.
30 Wellington St. W.

דזשאזעף סינגער און קא.

באריסטערס, סאליסיטארס, נאטארי פאבליק א. א. וו.

לאזען וויסען אז ארום דעם 5-טען מערץ 1919 וועלען זיי זיך ארויסציהען פון זייער יעצטיגען אפיס אין קענט בילדינג און וועלען זיך אריינקלי בען

איז טעמפעל בילדינג

אין די רומס 404 און 405, קארנער בעי און רישטמאנד סטריט אויף'ן צפון מערבדיגען קארנער.

THE EATON COAL CO.
Phone Ad. 2696

איטאן קאהל קא.

אפיס 352 קווין וועסט טעל. עדל. 2696

מ. העלער
176½ קווין סט. וועסט טאראנטא

גייעס פאר אידען!
סיין אידישע סטאר פאר אידען

מיר מאכען אלערליי רושולערי גלייך אויף'ן פלאץ, חתונה רינגען, נעכאכ זעניל איהר ווארט. מיר פיקסען אלערליי רושולערי פאר דעם בילינסטען פרייז.
14 קערעט חתונה רינגען 80 סענט א פענעוויינ, 18 קערעט חתונה רינגען $1.00 א פענעוויים.

וואטשעס נעפלינט נוט און נארענטירט, 40 סענט. מיין ספרינגס 40 סענט. היר־ ספרינג 40 סענט, דושולס 40 סענט, סטעפס 50 סענט. מיר מאכען אייערע אלטע רושולערי ווי ניי פיר א קלייניגע פרייז. אלערליי ברילען ריכטיג געפאסט צו אייערע אויגען 98 סענט. מיר ניכען אייך ראיעלע סחורה פאר דעם בילינסטען פרייז.

פאלקס פעראיין סוויטירונג

אויף א ברית בייז מר און מרס מאהען, 50 מיסעל סטריט איז געוואמעלט געווארן דורך מר. סעם דרשייקאכס און דורך מר. לאואר אכראמאוויטש, 10 דאלאר, דעם בעל ברית עלטערען האבען געקויפט דאס געלד אוועקצוטראגען צום פעראיין.

אויף א בר מצוה ביי מר און מרס זווינשטיין 65 מאריא סטריט איז געזאמעלט געווארען דורך מ. פריד 7 דאלאר, מרס חיה ליפשיץ פון 555 קלינטאן עוו. האט בעצאהלט פאר אוועקטראגען דאס געלד צום פעראיין.

ביי א פארטי ביי מר און מרס שעהנפאלד 27 ליפינקאט סטריט איז געזאמעלט געווארען דורך מרס דורסקין 5 דאלאר, מיסעס דורסקין האט געבראכט דאס געלד צום פעראיין.

נרד, נח באדעטאן 50 סענט.

דער פאלקס פעראיין דאנקט די מגדבים און זאמלער ווינשט מזל טוב די בעלי שמחות.

אברהם שער, פרעזידענט.
אליעזר משה קירשענבוים סעק.
16 3 5282

אידישע מוזיק אויף א וויכטיגען קאנצערט

דאנערשטאג אוונט איז אין קאנווא־מיישאן האל געגעבען געווארען א קאנצערט פון ענגלישער, לאטווישער און אידישער מוזיק, אין דיעזער קאנצערט, אראנזשירט פון סיניאר קארבאני, א באקאנטער טראנטער מוזיקער, איז געווען זעהר א גרויסער ערפאלג.

פון אידישער מוזיק איז דארטען געזונגען געווארען דאס באקאנטע ליעד „אלי, אלי", אראנזשירט פון קורט שינדלער, געזונגען פון דזש. עלקא פרידס. „תקנת שבת" געזונגען פון א קווארטעט און „מה אשיר" געזונגען פון סאלא אין כאר די לעצטע צוויי זאכען זענען אראנזשירט געווארען פאר'ן כאר פון חזן ב. וולאראווסקי.

באשליסען אפצורייסען זיך פון דער א. פ. ל.

פאלגאלי מערץ 15

דער קאנפערענץ פון די ארבייטער ארגאניזאציעס פון וועסטערען קענערע האט אנגענומען א באשלוס צו אונטער שטיצען די פרינציפען פון אינדאסטריעלען יוניאניזם, דער באשלוס איז דורכגעגאנגען מיט גרויס ענטוזיאזם.

דער קאנפערענץ האט אויך איינשטימיג באשלאסען אפצורייסען די פארבינדונג מיט דער אמעריקאנישער פעדעריישאן אוו לייבאר. די רעזאלוציע וועט אבער נאך דארפען אינדאסירט ווערען פון די בא זונדערע יוניאנס וואס האבען געהאט פאר טרעטער ביים קאנפערענץ.

עס איז אויך אנגענומען געווארען א רעזאלוציע פאדערענדיג א פרייען האלבען טאג פאר די פאסט אנגעשטעלטע, אויך אז די וואס האבען געליטען פון דער אינפלוענצא זאלען באקומען באצאלט פאר דער צייט קראנקהייט. און אז דער ערטער מאי זאל אנערקענט ווערען פאר א פאלקס יום טוב, די צוויי רעזאלוציעס ווערען פראהיבישאן און „פארשפארען טאג ליכט" זענען צוריק געוויזען געווארען.

אלע דייטשע שלוחים האבען גלייכע רעכטע

וויימאר מערץ 15

די מיטגלידערען פון דער דייטשער פרי דענס רעלענאציע וועלען אלע האבען דיזעלבע רעכטע און די זעלבע מאכט דער פארשטעהער פון דער רעלענאציע גראף פון ברעקדארף־ראנצאו, דער מיניסטער פון אויסערען וועט זיין דער פיהרער אבער מיט די זעלבע רעכטע ווי אלע אנדערע מיטגליעדער.

די רעלענאציע וועט אויך מיט האר בען דאס רעכט אפצושליסען דעם גאנצען שריט אפמאך. די ראזיע מאכט ליגט בלויז אין די הענט פון כ'מ קאבינעט. די רעלענאציע וועט מיטפיהרען מיט זיך א גרייסע צאהל עקספערטען איבער פארשידענע פראגען און אויך סעקרעטארען מיט געהילפס סעקרעטארען.

דר. פאומאן
דענטיסט
האט זיין
דענטיסט אפיס
אויס'ן קארנער מיקאל און ראנדעס סט. איבער דער ראסמיניאן באנק
טעלעפאן קאלעדזש 7732.

דר. בערנארד שאפער
דענטיסט
האט ערעפענט
א דענטיסט אפיס
איז 346 קאלעדזש לאריפ
איבער אליי האוז טעאטער.
טעלעפאן קאלעדזש 252

דר. ד. א. סינעל
דענטיסט
פארנער דאנדעס סטריט און פאר־ריינא עוו. אפיס טעלעפאן קאלידזש 6078 הויז טעלעפאן קאלעדזש 6937

דר. מ. פיזוניק
דענטיסט
ייטערצלאזע עקסטרעקשאן פון צייהן פאר. פיזין אין סעטרעינע עוו. רום 2
טעלעפאן אדעלייד 4067

פעטקאר און שולמא.
באריסטערס סאליסטערס א. א. וו.
לאו אפיס
303 לאמסדען בילדינג.
6 ערעלייד סטריט איסט, טאראנטא.
טעלעפאן מיין 4359.

איזידאר פיינבערג
באריסטער (לאיער)
קאמישאנער אוו דיעדס.
נעלט צום פארלייהען 35 אומפרירעל בענק
171 יאנג סטריט
טעל. מיין 3406
וואוינונג טעלעפ. היל. 2296

ניים וויכטיגע ניים
פאר אידען וועלכע האבען קארס

מיר לאזען וויסען אלע אונזערע קאסטומערס און פאטראניזער, אז מיר האבען געעפענט א גערעדזש אין וועלכען מיר פיקסען פארשידענע סאר־טען קארס, שאוואלעט פארד או